

309184 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

జేన్న పట్టణము 1918 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 25 వ తేది బుధవారము

No. 147

సంపుటము. 5

కాళియూర్ నామ సంవత్సర భాద్రపద బహుళ శుక్ల చతుర్థి.

నంబిక ౧౪౭

అమృతాంజనం నోవలకు దివ్యామృతము.
చక్కని డబ్బీలో సహ సీసా 1-కి నెల 0-8-0.
విజయములలో కూడ దీనిని వాడుచున్నాడు.
109, ఫ్రీకోర్డ్ ఫోర్ట, బొంబయి, కింబి శెట్టిపేర్, మద్రాసు.

కాళియూర్ బి... ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము.
సంపుటములకు సంస్కరణమునకు ముచ్చ ముందుకావలసింది.
అంతకు జరిగితిరినవియును. కె: 0-4-00 ప్రోక్షేజీ నెం.
శ్రీధర్మబోధిని కాళియూర్ బి, 7 తిలక శెట్టిపేర్, మద్రాసు.

G. W. M. Reynold's Novels Big Type Editions.

	Rs. A.
1 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
2 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
3 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
4 Loves of the Harem in 4 Vols.	3 0
5 Canonbury House in or The (Queen's Prophecy) 3 Vols.	2 4
6 The Mysteries of Old London in 3 Vols.	2 4
7 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust—A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
11 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
12 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
13 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
14 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

SUPERIOR WATCH CO.

Post Box 167 (A) Madras. E.

తిమ కార్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందరును

“ఎలెక్ట్రా” వాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.

సరియైన కాలములో తమ సంకేతిక సలములకు పోగలరు.

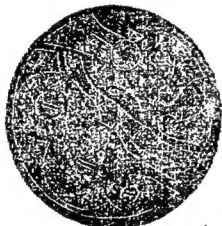
“ఎలెక్ట్రా” (1049)

ఎలెక్ట్రా తిమ నడక

చాల దివ్యముగనుండును.

గడియారములయొక్క శ్రేష్ఠ మైన

పరికరములలో చేయబడినది.

తెన్నులో 1914 సం॥న జరిగిన
జాతీయ వస్తుప్రదర్శనమున గాత్రలేటు
స్వీసు ఎలెక్ట్రావాచికి గొప్పబహుమతి
(గాత్రండు ప్రీమ్) ఒకంగబడినది.
గొప్ప బహుమానము.

గ్యా లెట్ కం పె నీ, స్విస్: మే డు.

నమ్మక మైన గడియారములు. చౌకధరలు. పలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతిచోటను దొరకును.

ఏజెంట్లు: జి. ఇ. సంవత్సరశెట్టి అండు కో, ఎస్. ప్లనేడు, మదరాసు.

కుంతలైక్ వాసనలైలము.

(1299)

కుంతలైక్ కలనూనెను గురించి నుప్ర
సిద్ధ పురుషులకు డాక్టరు సర్ రవీంద్రుడు
మన్ను గువారంతగ పోగడినబాలులను మీరు
చూచినచో వారట్లు ప్రాసినందులకు మీరు
ఆశ్చర్యమును తప్పక పొందుదురు. వెంట్రుక
స్థానములను బలపరచి తిరుగ మొలక లే త్తిం
చును. ఎప్పుడీయట్లు నిండు జుట్టుకలిగి
సంతోషముగ నుండగలరు. కుంతలైక్
మీరు చేసిన ఇట్టి మేలును ఇతరులకు చెప్ప
కుండగ మీరు ఉండదగినా? మీ కుంత
లైక్ ను నూనెను చెండు మాసములనుండి
వాడు చున్నారము. మా గంధపులలో
నొకరు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు
రాలిపోవుటచే న్యసనముచున్నవారు. ఒక
నెల కుంతలైక్ ను వాడిన వెంటనే జుట్టు
మరల పూరిగ వెరిగినది. మంచి నువాసన
గూడ కలది. వాసన రాసికొనినవిదప కూడ
పోజాలదు. మదరాసు రాజధాని స్కూలు
కాజుకోర్టు ప్రధాన శాస్త్రాధికారి (చీఫ్
జడ్జి) సి. కృష్ణక (అక్సుఫర్డు) వారు అటు
లాగా రిట్లు ప్రాసియున్నారు:

నేను మీ తిలనూనెను పరిసుశ్రద్ధవమును వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇవి చాల
ప్రశంస మైనవని నొక్కి చెప్పగలను.

మదరాసు ఎక్స్. బి. కార్పొరేషన్ కార్యదర్శి డి. వి. మానుమంతరావు గారి రిట్లు ప్రాసరి:

ఇట్టి పరిశ్రద్ధ వస్తువులు భారతీయులచే నియమితయబడుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి
ఉత్సాహము తెల్లనగుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to

K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.

సలు ఏజన్సీ పరతులు మున్నగువాటిని కోరువారు, మదరాసు, తిలక శెట్టి వీధిలో నున్న మా సోలు ఏజెంట్లు

కే. ఎ. వి. అయ్యరు అండు కంపెనీవారికి ప్రాసికొనవచ్చును.

H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

ఆంగ్లేయ జోతిష్యము.

నీ జన్మదినమును, మాసమునుగాని లేక నీ శరీరమందలి
పుట్టు మచ్చలను గాని నాకు తెలిసినచో నీకు కలుగు అశుభవస్తు
ములు, వివాహము, సంతానము, ఆరోగ్యము, అధ్యక్షము మొద
లైన విషయములను తెలుగులో వివరముగా వర్ణింపబడును.
నీ జన్మదినము తెలియనిచో నీ శరీరమందలి పుట్టుమచ్చలను
తెలిపిన చాలును. అవి ఏ ఏ స్థలములందు గలవో, జాగ్రత్తగా
వ్రాయుము. దీని నెల 1 రూపాయకంటె మెచ్చుగాదు. ఆ
రూపాయను నీయొక్క దరఖాస్తుతో కూడ పంపవలెను.

ఇంద్రజాలము పోంద్రజాలము.

ఈ ఆధుర్య గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగ
దృష్టి, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్ర
కాస్త్రము, భూతలైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి వీట్ల
శేక్ లెమాను. విచిత్ర విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక
నామధ్యని మూడు ముద్రలు, మామిడిచెట్టును పుట్టింపుట,
జీవములో సమాధియగుట, భూమిపై గలవల ఎత్తున గాలిలో
మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు
అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన ఆశ్చర్యకరముగా
మేజిక్ చేయగలరని గాత్రంబి యెచ్చుచున్నాను. దీనినెల
4 రూపాయలు మాత్రమే. కలయినేని, 1 రూపాయను
అధ్యాత్మగా ముందు పంపించినచో మిగత రు. 3 లకు ఆ పత
మరహస్యమైన గ్రంథమును వి.వి.గా పంపబడును. (884-884)
పి. ఆర్. జి. నాగారామ, ఒం. ల. (గుంటూరు రోడ్)

అమృతమునకు

1. 12 x 80 అంగుళములు పరిమాణముగల మార్బుల్స్
స్టీము ఇంజను నానుకండెస్సింగు మైన్రెవర్ ఇంజను.
2. 28 ఎక్. హెచ్. పి. గరిగిన మార్బుల్స్ బ్రిటానియ
మైపు బాయిలరు 100 హెనుల వ్రెవరుగలది.
3. స్టాయిన్ డబిల్ రోలరు జిప్సు 16.
4. స్టాయిన్ డబిల్ ఓపెనర్. (1812)
5. నోటరి ఆయిల్ మిల్సు 6.
6. హెప్పింగు పుల్లీలు.
7. ఒక అమెరికను బియ్యపు మర. అన్నియు మంచి
స్థితిలోనే యున్నవి.

రామాజి కాలింజి అండు కంపెనీ,
సాపుకారుపేట, మదరాసు.

చెన్న పురి ఆయుర్వేదకళాశాల.

I

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:

అయ్యో, దేశీయ ప్రభుత్వము దేశీయమొక్కయ్యే, ప్రజలయొక్కయు సంరక్షణమునకై ప్రధానముగ నాయుర్వేదమును గావించుచుండెనుట గుఱచెట్టిదము. వారివారి రాజ్యాధిపత్యములయందు పరిమితమున, ఆయుర్వేదమును వైద్యమున ముల కర్పించి యున్నవైద్యులకు స్థాపించి యుచితిమిగా నామధిమం నొసంగి పర్యవేక్షణచేయుచున్న వనతి సేర్వీకరి ప్రభుత్వము చేరి యున్నదియే యీ విధియే. ఆయుర్వేదము కేవలము వైద్యము, ప్రమాదవైద్యము, ఆరోగ్యశాల మొదలగు వాని వారి వారి రాజ్యములయందు వివిధప్రదేశముల నెలకొల్పి ప్రజల కారోగ్యమున కలిగించుచుండిరి యీ దేశకానములందుండి తెలియుచున్నది.

మఱియు విద్యవైద్యుల బోషించుచు వారిచే సంపాదించుటైన స్వావధానవైద్యవిజ్ఞానమును గ్రంథరూపమున రచియించుట కవకాశము మొసంగుచు వారివైద్యమును విద్యాధి పరంపరచే నభివృద్ధి నొందించుటకై వైద్యకళాశాల స్థాపించి యాయుర్వేదమును వృద్ధిబొందుటయు, నెల్లవారి కి దెల్లంబుగ విదితమై, ఇట్టి యాయుర్వేద పోషణ మంతయు గడచిన నుత్పదితవ్యముల క్రొందటివారును చక్కని యాచరణములో నున్నవని ప్రభుత్వములకు విదితము.

ఆంగ్లభాషయువారి యాచరణముచే నభివృద్ధి నొందుచున్న యాంగ్లవైద్యము, దేశీయ వైద్య వ్యాపించుటచే దేశీయ ప్రభుత్వము మెలమెల్లగ నుండు యాధానములయందును కొన్ని కారణములచే నాయాంగ్లవైద్యమున కవకాశ మియ్యవలసివచ్చెను. ఆయుర్వేదమున విశేషముగ నభిమానమును పొందితిమి, వ్యయముగ నామధనిర్యాజాదులయందు కొలవనగునల ప్రభుత్వము ఆయుర్వేదమును ముఖ్యము ప్రకారము వ్యాపింపజేయుట కవకాశములేకున్నది చెప్పి సాహసించినవారు ముద్దించ వేడెద. కొలదికాలమునుండి యాయుర్వేదమునకు విశేషముగ నవకాశముగలిగింప వీలులేమని ఆస్తానవైద్యుల పోషించుటయు, సన్నతావధముల నిర్వహించుటయు, వారి విధిగలది ప్రభుత్వ రిప్పటికిని ఆయుర్వేదమును కాపాడుచుండుటచేతను, ఆంగ్లవాద్యాలంబుననుచేతను, బీదప్రజలచే నియబడిన కొట్లకొలది ద్రవ్యవ్యయములచే నెరిపరిధములగు కిక్కురీతియంతో విరాజిల్లు సాంగ్లవైద్యమునుండి నే మాత్రమైన నాయుర్వేదవైద్య మొకటి కలదని చెప్పవకాశము కలిగియున్నది.

వృద్ధిశుభా! తమ యాధానములయందు పరంపరగా నాయుర్వేదవైద్యమును వినియోగించుటయు కొలదికాలము నుండి యాంగ్ల వైద్యముల నుపయోగించుటయు, ఈ రెంటియొక్క వినియోగముచే గలిగిన ఫలభారతవ్యయము తమ మానసములకు గోచరములై యున్నవి. అయినను నాయుర్వేదముచే గనుగొనిన దానిని ప్రభుత్వములకు విన్నవించుట వావిధియై యున్నది.

ఆయుర్వేద వైద్యముల వినియోగించు ఓషధుల మొదలగునవి కేవలము మన దేశమున బుట్టుటలేని మనదేశీయల కేతనోద్దేశముల కనుగుణములై యున్నవి. ఇయ్యవి మనదేశీయులకును, ప్రకృతులకును, ఆచారములకును, ఆనరూపములకు నన్నవి. ఎట్టియోగ వైద్యమును సంధించినను వీనిని సంపాదించుటకై విద్యపాఠశాలమునకును బోక వలనములేదు. ప్రాయశముగ ద్రవ్యసహాయము లేకయే మన యాచార్యులయందును, చుట్టుప్రక్కల నుండు గ్రామములయందును లభ్యములు. ఒకచోట భారతభూభాగమున కొంత దూర దేశమునుండి వానిని సంపాదించుటలేనన్నను అల్పద్రవ్యముచే సాధింప దగియున్నది. మనయోషధులచే నీధము చేయబడిన యాషధులు సామాన్యముగ నొక వైద్యశాలయందు వినియోగించునెడ మొక ముఖమునకు రు 0-0-10 నుండి రు 0-1-0 వరకు వెల కాగలదని చెన్న పురియందలి యాయుర్వేదవైద్యశాలలందుండి తెలియుచున్నది.

ఆంగ్లవైద్యశాలలయందు దొకరోగికి ముప్పై షాషధులకు వాదాపు రు 0-6-0 లనుండి రు 0-7-0 వరకు ఖర్చు అగుచున్నదని దొరతనమువారి వైద్యశాఖాధికారియొక్క పిషాక నుండి తెలియుచున్నది. వైద్యమునుబట్టి వినియోగించిన ఆయుర్వేదము, ఆంగ్ల వైద్యములలో నేది ముఖ్యసాధ్యమున, అల్పవ్యయభివ్యయము నగునో ప్రభుత్వములకు గోచరము కాగలదు.

మఱియు నాయుర్వేదవైద్యములు ఆంగ్లవైద్యముల వలె కొలదికాలమునకే చెడిపోవునట్టి స్వభావముగలవి గాక పత్తిరము కొలది యున్నను, చెడిక వీ ర్య వం త ము లై యుండును. ఈ విషయమున కొన్ని వందల వత్సరములకు పూర్వము తమ పరంపరలయందుండిన వారిచే చేయబడిన వసంతకుసుమాకరము, పూర్వచంద్రోదయము, లక్ష్మీ విలాసరసము, లోహము, మంచూరము, మొదలగు నామధరాజముల నిప్పటికిని కొన్ని యాధానములయందు వాడుచుండుటయే దృష్టాంతమై యున్నది. ఆంగ్లవైద్యములు తత్కాలమున నొకకాలమునకే కాని క్రూరవాద్యులను, దీర్ఘరోగములను మొదలంట బోగొట్టునని కాని ఆంగ్లవైద్యులొప్పుకొనుటయు, అట్టివాద్యులను సమర్థించుటయందు మహద్దల తేజఃపుంజములతో నుండిన యాయుర్వేదవైద్యములే ఫలవంతములగుటయు, పలుతడవల ఆంగ్లచికిత్సలు ప్రయత్నములై విఫలములైనపుడు ఆయుర్వేదవైద్యములే ప్రాణరక్షణ సమర్థములై యుండుటయు ప్రభుత్వములకు విదితము. ఇట్టి ప్రాణరక్షణకాదు మగు నాయుర్వేదమును అందలి మహిమలను దెలిసికొనకలది యాంగ్లవైద్యవికారములు మనదొరతనము వారికి సలహాల నియ్యకపోవుట సహజము. దొరతనమువారు విదేశీయులగుటచే వారి స్వదేశీవైద్యమునై నభిమానించుటయు సహజము. ఆంగ్లవైద్యసాహాయ్యము విశేషసంఖ్యాకులగు ప్రజలకు లభింపక కేవలము ధనవంతులచేతనే స్వీకరింపబడగలిగియున్నది. అట్టి యాంగ్లవైద్యము మౌర్యవాద్యులను కేమింపజాలదనియు, సామాన్యప్రజలకు లభ్యము కాదనియు దెలిసి కొందఱు నేకబాంధవులును, దేశీయ పృథువులును, ఆయుర్వేదమును వరల నుద్ధరింప గడచిన ఇరువదిసంవత్సరములనుండి ప్రారంభించిరి. మన రాజధానియందలి దేశీయపృథువులే కాక, భారతదేశమందలి యనేకసంస్థానములయందు ఆయుర్వేద కళాశాలలను, వైద్యశాలలను నెలకొల్పి ఆయుర్వేదమును వృద్ధికి దెచ్చుచుండుటయు, గతపదిసంవత్సరములకు సమగ్రభారతమందలి ఆయుర్వేదవైద్యపుంగవులు చేరి అఖిలభారత ఆయుర్వేద మహామండలి, విద్యాపీఠముల సేర్పాటు ప్రతివత్సరమున ఆయుర్వేద మహాసమ్మేళనములను, ఆయుర్వేదాచార్యాది పరీక్షలను జరుపుచును, ఆయుర్వేదమును వ్యాపింపజేయుటయు, ప్రభుత్వములకు విదితమై యున్నది. దక్షిణాపభమున తిరువాన్కూరు సంస్థానమున 12 (దెబ్బదిరెండు) ఆయుర్వేదవైద్యశాలలను, మైసూరుసంస్థానమున 30 ఆయుర్వేద వైద్యశాలలను, రి యూనాని వైద్యశాలలను, మొత్తమున నలువదిరెండు వైద్యశాలలను, నై బాం రాష్ట్రమున యవన వైద్యాలయములు ముప్పదితో బాటు పరునేను ఆయుర్వేదవైద్యశాలలను బోషించుటయే ఆయుర్వేదముయొక్క మహిమను చాటుచున్నది. మఱియు సాంగ్లవైద్యప్రభావమునజేసి తలదాచుకొను వనకాశము లేదను నీ ఇరువదిన కేలాబ్బమున నాయుర్వేదమును సమస్తవిధముల నభివృద్ధి చేయగలమని మైసూరు దొరతనమువారు ప్రకటించిన ప్రకటనమే యాయుర్వేదముయొక్క మహిమ నేనేళ్ల నుద్ఘోషించుచున్నది.

ఇట్టి మహిమ కలిగి నులభద్రద్రవ్యసాధ్యమై సర్వజనోపయోగ్యమైయుండు నాయుర్వేదమునకు గూడ కొంత సాహాయ్య మొనగవలయు నని సామ్రాజ్యకానసభయందును, ప్రాంతిక కానస నిర్వాహకసభలయందును, ప్రజాప్రతినిధులగు

గౌరవనీయు సభ్యులచే పలుతడవ లుపసాదించబడెను. వీనికై దొరతనమువారు ప్రత్యుత్తరము లిచ్చుచు, కొంతకాల మాత్రము జూపియు, జూపకయుండిరి. ఇట్టి తరుణమున నొకచోట దొరతనమువారు ఆయుర్వేదమున కవకాశము గలిగించెనరేమో యను భీతిచే వైద్యశాఖాధికారులు తమ సలహాల నియ్యవంతులయే గాక ఆయుర్వేదము దొరతనమువారి సాహాయ్యము సేమాత్రము బొందవంతునట్లు (మెడికల్ రిజిస్ట్రేషన్) బిల్లును కల్పించి దానందుండి యాయుర్వేదవైద్యులకును వైద్యమునకును విశేషముగ నిరుత్సాహమును గలిగించిరి. సదయ స్వాధ్యయాలగు బ్రిటిషుదొరతనమువారు నిష్పాక్షికులని గౌరవ సభ్యులు ఆయుర్వేదపోషణమునకై న విజ్ఞాపనలను గడచిన కొన్ని సంవత్సరములుగ విన్నవించుకొనిన గడచిన ఆగష్టుమాసము 14,15 తేదీలలో జరిగిన చెన్న పురి కానసభయందు దొరతనమువారికి విన్నవించిరి. దొరతనమువారు ఈవిన్నపమును గూర్చి యుపరిగత ప్రత్యుత్తర మందగతును విదితము. అయినను నీప్రత్యుత్తరముయొక్క కాపీని వీనితో పంపుకొని యున్నాడను. ఇందలివాక్యములు ఏభారతీయునకును, నిష్పాక్షికులగు ద్వీపాంతరవాసులకును, భేదము కలిగింపక మానరా!

ఆయుర్వేదము శాస్త్రముకాదనియు, ఇందు అనాటమి, ఫిజియాలజీల ననుకరించి రోగవినివృత్తయములను మొదలగు భాగములు లేవనియు, ఇయ్యది గడచిన కొన్ని వేలసంవత్సరములకు క్రిందట నున్న నిరుపయోగమైన చెత్తయనియు, ప్రజలద్రవ్యమును వీనికై వినియోగించుట నిష్ఫలమనియు, నికమీదనెచ్చుదును కానసభల కివిషయమును. వీనికొనిరా గూడదనియు, ఇందుకై ప్రజాద్రవ్యము సేమాత్రమును దొరతనమువారు వినియోగపరచుట ఇష్టముకాదనియు స్పష్టముగ జరికిరి. బ్రిటిషుదొరతనమువారు ఆయుర్వేదము వల్ల జూపిన విరాదరణమును, కఠినోత్పలను, అన్యాయములగు నిందావాక్యములను, పరిశీలించిన బ్రిటిషు దొరతనమున నాయుర్వేదాధివృద్ధి కవకాశ మానందమైన గల్గునను నాకీ మొదలంట తొలగిడి.

అంతకాలముగ తమ పరంపరచే గాపాడిబడుచున్న యాయుర్వేదవైద్యులను, వైద్యులను, వైద్యుల వృద్ధికి దెచ్చుటకై మార్గదర్శకత్వమే మైసూరు దొరతనమువారివలె నిూచును సంస్థానములయందు ఆయుర్వేదకళాశాలలను, వైద్యాలయములను నెలకొల్పి యాయుర్వేదవైద్యమును పరిపథముల వ్యాపింపజేయు విధేయమైన ప్రార్థించెద.

చెన్న పురియందు గడచిన ఇరువది వత్సరములనుండి యాయుర్వేదాభివృద్ధికై, ఆయుర్వేద కళాశాలాధిసంస్థలు చేయు కార్యశాలము ప్రభుత్వముల కందఱకును విదితమై యున్నది. కళాశాలయందు సంస్కృతకాళము, ఆంధ్రకాళము, ద్రవిడకాళము, నని మూడు కాళము గలవు. ఇందుత్తీర్ణత గాంచి "ఆయుర్వేదభూషణ" "భిషగ్వర" యను బిరుదులను నొందిన విద్యవైద్యులు 45 నలునగియునుండి గలరు. రెండు మూడువత్సరముల నుత్తర జరిగిన విద్యార్థులు దాదాపు 100 నూరుమంది గలరు. ఈవిద్యవైద్యులు ఆసేతుకీతనగపర్యంతము ఆయుర్వేదవైద్యవ్యాపకమునకై చేయు కార్యముల వివరములు నిందుతోబంపిన రిపోర్టునుండి ప్రభుత్వములకు గోచరములు కాగలవు.

ఈ కళాశాల అఖిలభారతాయుర్వేద మహామండలి కకుబంధ మగు విద్యాపీఠమునకు అదనకకళాశాలగ సేర్పడి

సోలయేజుండు: ఆంగ్లయండియన్ డ్రగ్ అండు కమిటీ కంపెనీ నెం. 155, బాహ్యుచనీరు బిల్డింగ్, బొంబాయి. మద్రాసు రేలుబండ్లు: మెహతా పురుషోత్తమాచార్య, వైకాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

Advertisement for Otto Diesel featuring a table of prices for various diesel products and their benefits.

మిక్సిల్ మనోమార్మగు సువాసన		126
(రిజిస్టరు కాబడినది)	ఆటో డిజిల్ బనార్.	(రిజిస్టరు కాబడినది)
ఇప్పుటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది.		
అల్పాహారగాని, సాధారణగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్కరము.		
నీ రుచిలపై కొన్ని లిందువులు చిలుకొనినచో, మనోగ్యులు నువాసన నెప్పులవలించును.		
ఈ క్రింది పరమాణువుల సీసాలలో నుండును.		
చిన్న సైజు (అర డ్రాం)	సీసా 1-8	రు 0.8-0
మధ్యరకము సైజు 1-1 డ్రాం	"	" 0.12-0
చోకసైజు 2 "	"	" 1.4-0
చెద్దసైజు 4 "	లేక 1/2 డ్రాం	" 2.0-0
వి. వి. ఖర్చు రు 0.4-0 ప్రత్యేకము		
కల్లెల, పట్టుములందలి ద్రవ్యములకు ప్రతిహేతువును దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకల సెంటులకు, కాపున, తొము కొనుపపుడు సీసాపై ను, నార్డుపైను అటోమోటార్ అను పేరును సరిలింపుడు ఈ ఆటో డిజిల్ మాయొక్క సలహానుసాని పరిశీలనచేయ గోరవారి దిగువవాడి ప్రాసినచో అదాకిచ్చువుల సువాసనకాదు రుచిలమగు పంపురు.		
సోలయేజుండు: ఆంగ్లయండియన్ డ్రగ్ అండు కమిటీ కంపెనీ నెం. 155, బాహ్యుచనీరు బిల్డింగ్, బొంబాయి.		
మద్రాసు రేలుబండ్లు: మెహతా పురుషోత్తమాచార్య, వైకాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.		

చెన్నపురి పండిత సి. వి. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి.

సామ్రాజ్య శాసనసభ.

24 వ తేదీన మరల సమావేశము జరిగినది. సర్ బార్డి
లవం దేనుగా రధ్యక్షులుగా నుండిరి.

వ్యవసాయకుల ఆర్థికస్థితి.

గౌ॥ నుకులుగారు.

వ్యవసాయకుల ఆర్థికస్థితిని గూర్చి విచారించుటకు మిత్రమసంఘము నేర్పురుపవలె నని నుకులుగా రుపపాదించిరి. గవర్న మెంటు-జమీందారీ-ఇరాం గ్రామములలోని రైతులను గూర్చి ఈ విచారణకు జరుపవలెను. ప్రజల నైతికార్థికస్థితి లతో నీ తీర్మానము సంబంధించినది. కాననే యుద్ధకాలమై నను నేనిపు డీతీర్మానము నుపపాదించిరి. రాజకీయాభివృద్ధి కిని ఆర్థికాభివృద్ధికిని అవినాభావసంబంధము కలదు. కాన రాజకీయసంస్కరణములతో పాటు ఈ విషయమునుగూడ చాలోచింపవలెను. పాపరజుల విద్యావిషయము గూడ కల దు. ఈ సంస్కరణములకు చాల ధనవ్యయముగాన నందు లకు ధనావ్వనసాధనములను గూర్చి ఆలోచించుట అవసరము. ఇండియా డేజీము వ్యవసాయప్రాధాన్యమును నేతము. ఈ డేజీపు రైతులస్థితినిగూర్చి సర్ బార్డులు ఎలియటుగారు నడిపినసంగ తులను నేను వివరించుచున్నాను. (వానిని వివరించిరి.) యుద్ధ మువలన కలుగు బాధలనుగూడ ప్రజలనపుడే పీడింప నారంభిం చినవి. ఏ కొట్లమంది దొడ్లు బీదనమును జరుపుచున్నారని కొందరు తిండితేక మాడి చనిపోవుచున్నారు.

గౌ॥ సర్ బార్డు హేలుగారు.

మీ అభిప్రాయ మేమో నేను స్పష్టముగా తెలియ గోరెదను.

గౌ॥ నుకులుగారు.

నేను కాంగ్రెసు తీర్మానము నుపపాదించుచున్నాను. వ్యవసాయకులకు సరియగు నిల్వశేపు, వైద్యులులేరు, బట్టలు లేవు. ఈస్టిండి ధూమి సాకసీకరుగుట, పన్నులు పెంచు గుట, మున్నగు కారణము లనేకము కలవని మూర్ఖాండుగాను నుడిపిరి. గాన దొరతనమువారు ధైర్యముతో ప్రజలకష్టములను తొలగింప నడచు కలిగినది.

గౌ॥ కాసింబరుజారు మహారాజాగారు

ఇట్టిసంఘము నత్యవరముగ నేర్పరుపవలెను. సంఘము వారు నిధినికల సరియే చేయవలెను. ఈ డేజీమార్కెటుగ నెట్టి స్థితియందున్నదో తెలిసికొనుట ఈ డేజీమున నున్నవారిందరి కిని యాభ్యుక్త ప్రవృత్తి.

గౌ॥ సర్ వెర్మేలానెటుగారు.

ప్రస్తుతి సమయమున నిట్టి విచారణకు రాష్ట్రీయ దొర తనములవా రంగీకరింతురని తోచదు. ప్రతిరాష్ట్రీయమునను యుద్ధ కార్యముల భారము మరింత పెంచును. భారమధికముగా నిడిరికే యున్నను ఉద్యోగులు చేయదగినవానిని చేయుచు నే యున్నారు. అభివృద్ధి క్యవసాయ పద్ధతుల నవలంబించుట యే సవరణోపాయముగాన తీర్మానము రంగీకరింపగూడదు.

గౌ॥ బాల్సుగారు.

ప్రభులలోని స్థితి గౌ॥ లానెటుగారు చెప్పినరీతిని యున్నది గాన నీ తీర్మానము రంగీకరింపజాలను.

గౌ॥ సర్ బార్డు హేలుగారు.

ఉపపాదకులచేత చాల సమయముగా నుపపాదించిరి. 1915 లో రామా రాయ శిం గారు ప పాదించిన పుస్తక దొరతనమువారు తమ యభిప్రాయమును తెలిపి యు న్నారు. విచారణావశ్యకతను నిరూపించు విషయ మేదియు ను కనబడలేదు. గౌ॥ నుకులుగారిపుడు వ్యాప్తిని తగ్గించిన నుగూడ తీర్మానము రంగీకరింప వలెను. 1899 లో కలవు వచ్చినపిచ్చుల చాల ఏర్పాటులు చేయబడినవి. వేరకు గం బజిల్లాను గూర్చి మేజరు బాక్సుగారు ఆర్థికనివేదికములను ప్రకటించిరి. వెంప నెంటు నెట్టిల మెంటు జరిగినదేములందు హక్కులను నిర్ధారణచేయుట మున్నగు నేర్పాటులు చాల నములులో నున్నవి. గౌ॥ బార్డి గారు నుడిపినరీతిని మేము రహస్యానిరణమున కానందించుటలేదుగాని విషయకే మేము చేసిన పనులన్నీటిని ప్రకటించుకొనుట మానయింటిమి. కధి పారు గుజరాతు డేజీముల ప్రజల స్థితిని బాగుచేయుటను గూర్చి నీతారాం పండితులు ప్రకటించియున్నారు. గోతము గారు వెనుక నుపపాదించినపు డట్టివిచారణ నిరర్థకమును వాని కరమనని సర్ బెంజిలు ఇబ్బట్టె ననుగారు నడిపిరి. దత్తాగారి నివేదికమున చాలనభివృద్ధి కలిగినదనియు భూస్వాములరైతుల

నిధినివిధానము గూడ వృద్ధిపొందినదనియు వ్రాయబడినది. దాక్టరు మానుగారియందు నాకు సంపూర్ణ నౌరవము గలదు. దక్కను గ్రామములను గూర్చి విచారణచేసి మానుగారు వ్రాసిననివేదికము చాల సమంజసముగా నున్నను కొన్ని విషయ ములు ఆధారసహితములుగా కనబడవు. మానుగారితో సమా నులగు కీటింగుగా రాయనగ్రంథమును విమర్శించిరి. పలువిధ ములగు స్థితులలోనివారు గల కొన్ని గ్రామములలోని స్థితిని విచారణ చేయటనుగూర్చి నేను రాష్ట్రీయదొరతనములకు వ్రాసెదను. ఈ సభలోని చర్చనుగూడ వివరించెదను. అంతి మగు నీవిషయము నిట్లు వదలదగు నని నూచించెదను.

గౌ॥ బెనరీగారు.

గౌ॥ హేలుగారు చెప్పిన సంతులనబట్టి గౌ॥ నుకులు గారు తీర్మానము నుపసంహరింపదగును. ఈ విషయమున భిన్నాభిప్రాయ ములు నున్నట్లు చర్చ వలన వేరైనదిగాన విచారణ నేర్పరచిన సందిగ్ధత తీరగలదు.

స్థానిక స్వపరిపాలనము.

గౌ॥ పటేలుగారు.

16-5-1918-వ తేదీ స్థానిక స్వపరిపాలన తీర్మానము నందు వివరింపబడిన సంస్కారములను గూర్చిన శాసనములను ప్రస్తుతిమున్న శాసనసభలుగాక ముందు ఏర్పడెనున్న శాసన సభలు చేయదగును. అనుచులలో అధికారుల యుక్తపుల మూలకమున కొన్ని ఏర్పాటులపడగలవు. కొన్నిటికి మాత్రము శాసనములుండవలెను. వానినిగూర్చియే నేనునుడువుచున్నాను. వీనినిగూర్చి గౌ॥ శర్మగారు రుపపాదించిన తీర్మానము వీగిపో యినది. ప్రస్తుతిమున్న లభ్యతలన పులుగు సరిగ జరుగవు. దొర తనమువారు నమ్మకమును కలుగజేసిన నే నీ తీర్మానమును వదిలుకొందును.

గౌ॥ సర్ శంకర నాయరుగారు.

గౌ॥ శర్మగారి తీర్మానమును నిరుదంగీకరింపదండుటకు కారణములన్నవో ఇపుడు మితీర్మానము రంగీకరింపదండుట కు చెచ్చు కారణములు కలవు. రాష్ట్రీయశాసనసభ లంగీక రించనివో ఇండియా దొరతనమువారు వాని కనుమతివియ్యరు. అస్సాము నధ్యక్షరాష్ట్రీయల అనధికార సభ్యుల కోరికవైని ఆ శాసనములు నిలుపబడినవి. ఇండియా దొరతనమువారి తీర్మా నమునకు రాష్ట్రీయ దొరతనములవా రంగీకరించిరిగాన వారు భిన్నముగా నొనరింతురని భలన విలులేదు. నేను నిరదు గౌ॥ శర్మగారి కిచ్చిన వాగ్దానము నే యిపుడు మీకు గూడ నిచ్చు చున్నాను.

గౌ॥ పటేలుగారు

తీర్మానమును వదలుకొనిరి.

భారతీయ సిపాయిలజీతము

గౌ॥ కపర్తిగారు

వీనినిగూర్చి ఢిల్లీ యుద్ధసంఘమువారు చేసినసూచనల ను వెంటనే అనుసరింపదగును. వజీరల జీతములు పెంచుంప బడినవిగాని యుద్ధానంతరముగూడ వాని సుసంకెదరని నేను విగోరెదను.

గౌ॥ జనరలు బింట్లగారు.

నేను నిర్ధారణముగా నేమియును తెలుపజాలను గాని యుద్ధానంతరమున వైవిధ్య కళాకూలముగా చాల మార్పులు జరుగగలవు.

గౌ॥ కపర్తిగారు తీర్మానమును వదలుకొనిరి.

భారతీయ వాణిజ్య నౌకలు.

గౌ॥ శర్మగారు.

భారతీయ వాణిజ్యనౌకల సభ్యవృద్ధి పొందించుటకు ఏర్పాటులు చేయవలెను. ఢిల్లీసభలో నీతీర్మానతత్వ మంగీక రింపబడినది. యుద్ధానంతరమున గూడ నాకానిర్మాణము కొనసా గవలెను. సర్ బార్డి బార్డునుగా రివివరకే అనుకూలపాత్రను నడిపిరి గాన నీ తీర్మానమును పరిష్కరింపుట నుపపాదించ బడినది. ఇండియా డేజీమున వెనుక నాకానిర్మాణము చెచ్చు గానండును. యుద్ధానంతరమున వాణిజ్యమున కప్పుడునౌకలు చాలవు. ఇపుడు నౌకలకేవులు చాల పెంచినవి. ఇంగ్లాండుతో పోటీలేమండనే అరకాతము చెచ్చుగా కలదు గాన దొర తనమువారు పక్షముల కళకాతమున కలిగింపవలెను.

గౌ॥ సర్ బార్డి బార్డునుగారు.

దొరతనమువారు చేయదగిన వారి నివివరకే చేసిరి ఉక్కుపడవలకట్టుటకు వీలులేకపోయినదిగానికట్టుపడవలను టిట్టియట కేర్పాటుచేయబడినది. 44 నౌకలు సముద్ర యాన మునకు తగిన టిట్టియట నిర్మింపబడుచున్నవి. యుద్ధానంతర మీపని యింకను చురుకుగా జరుపబడును. దొరతనమువారి

సహాయము నొక నిర్మాణమున అనుసరముగాదా అను విష యము యుక్తకాలమున నాలోచింపబడును. ఈ తీర్మానము లను సవరించిననే వంగీకరింతును అని బార్డునుగారు నడిపిరి. చర్చ అంతిటితో నిలిచిపోయినది. మేజరు బాకు గారు చాలవిషయములను వివరించిరి. దొరతనము వారాగ్రంథములను ప్రకటింపి ఆని ఎల్లవారికిని నులభముగా లభించునట్లు చేయదగును.

గౌ॥ సర్ బార్డు హేలుగారు.

ఆగ్రంథములు దొరతనమువా రివివరకే ప్రకటింపిరి

గౌ॥ బెనరీగారు.

శాసనసభ్యుల కందరికీ నొక్కొకప్రతి విచ్చెనరా? (మాసము) సర్ హేలుగారి విషయమును రాష్ట్రీయ దొర తనములకు తెలుపుట సమంజసము.

గౌ॥ నుకులుగారు

సర్ హేలుగారి ప్రసంగమును బట్టి నేను తీర్మానమును వదలుకొనుచున్నాను.

లండనులో ఏజంటుజనరలును నియమించుచు.

గౌ॥ కపర్తిగారు.

లండను సగరమున ఆఫీస్ చేతనముల కార్యములను నిర్వహించుటకు ఏజంటు జనరలును నియమించినట్లు ఇండియా విషయమున ఇండియా కార్యముల నిర్వహించుట కొక ప్రత్యే కపు ఏజంటు జనరలు ను నియమింపదగును. అంగులను బట్టి ఇండియా కా రాష్ట్ర లయమున చేయవలసిన మార్పులను చేయదగును. ఈ తీర్మాన ముగూడ రెండుభాగములు. మొదటికి నులభము. ప్రతిఆఫీస్ చే తనమునకును ఒక ఏజెంటు కలదు వారిపుడు రాజకీయములను గూడ పరికించుచుండుటచే వారిని వివాససభ్యులనుచున్నాను. ఇండియా డేజీము రాజకీయస్థితిలు నిర్ధారణకానందున ప్రస్తుతి ము ఇండియా ఏజెంటుకు రాజకీయభార మేమియు నుండనూ డదు. అతడు మొదట ప్రేమకమీషనరుగా నుండి క్రమము గా వివాససభ్యులు కావగలడు. ఇండియా సభ చాల వ్యయ ప్రధానముగా నున్నది. ఇండియా సభయందు మాకేమియు నిష్ఠము లేదు. ఇండియా కార్యాలయములోని ఆర్థిక సంఘము వారును సరకుల కాఖవారును చేయు కార్యములను ఏజెంటు చేయవలెను. సామగ్రులను చాలవరకు ఇండియాలోనే కొన వలెను. అట్లు కొనినను కొన్నిటిని బ్రిటిషు కేళమున కొనవలసి యుండును. విద్యాధుల విషయమునుగూడ ఏజెంటు గవరింప వలెను. అతడు మన పరిశ్రమలను గూర్చి అచట ప్రకటనలను జరిగించవలెను. అతనే వెండి బంగారములను కొనవలెను.

గౌ॥ మేయరుగారు.

మనము బ్రిటిషు డేజీమున బంగారమును కొనుటలేదు.

గౌ॥ కపర్తిగారు.

వెండిమాత్రమే కొనుచున్నాము. ఏజెంటు కంపెనీ బోర్డులలో సభ్యులుగా నుండవలెను. లండనులో స్టేటుబాంకి కాఖ నేర్పరుపవలెను. ఇండియా కార్యాలయమున చాల ఉద్యోగములు ఇండియావారి కియ్యవలెను. ఇండియాలోను ఇం డియా కార్యాలయములోను ఉద్యోగుల కొక విభ చుగు మార్పుండువలెను. ఇట్లు చేసిన చాల ధైర్యము కలుగగలదు.

గౌ॥ సర్ ఫజులు బాయి కరీం బాయిగారు.

ఏజెంటు చేయవలసినపనులను గౌ॥ కపర్తి గారు నుడవ లేరు. ఇంగ్లాండులో సామగ్రులను కొనుట సముచితముగాదు. వానిని ఇండియా డేజీముననే కొనవలెను. పారిశ్రామికసంఘము వారి నివేదికము ప్రకటింపబడినప్పిట్లు కపర్తి గారు తీర్మానము నుపపాదించవచ్చును.

గౌ॥ సర్ బార్డి బార్డునుగారు.

ఇకముందు పారిశ్రామికవిషయములలో ఇండియాకధిక స్వాతంత్ర్యము కలుగునుగాన సరకులకాఖకు ఇండియాలోనే ఏర్పాడుచుట సముచితము ఇంగ్లాండులో కొనవలసిన సామా నాలవిషయమున ప్రేమకమీషనరు చాడ్విక్ గారిదేశము చేయ దగును. చాడ్విక్ గారు తమ కాలమును విద్యాధులకొరకు వ్యయపరుగుట సముచితముగాదు. తీర్మానమును వదలుకొన దగును.

తీర్మానమును గౌ॥ కపర్తి గారు వదలుకొన రంగీకరిం తిరు. తీర్మానము వీగిపోయినది.

ప్రస్తుతిము ఇండియా బ్యాంకేజీములలో 44 కర్రసా కలు నిర్మింపబడుచున్నవి. ఇవి 100 టన్నులవి 1000 టన్నుల వి మూడును 500 మొదలు 750 వరకునుగలవి నాలుగును నిర్మింపబడుచున్నవి.

గురువారమునాడు మరల సభ జరుగును.

కాశ్యపురిలో ఆహార పదార్థముల భోగ లా లు.

కాశ్యపురిలో ఆహార పదార్థముల భోగ లా లు. కాశ్యపురిలో ఆహార పదార్థముల భోగ లా లు. కాశ్యపురిలో ఆహార పదార్థముల భోగ లా లు.

కాశ్యపురిలో ఆహార పదార్థముల భోగ లా లు. కాశ్యపురిలో ఆహార పదార్థముల భోగ లా లు. కాశ్యపురిలో ఆహార పదార్థముల భోగ లా లు.

కాశ్యపురిలో ఆహార పదార్థముల భోగ లా లు. కాశ్యపురిలో ఆహార పదార్థముల భోగ లా లు. కాశ్యపురిలో ఆహార పదార్థముల భోగ లా లు.

కాశ్యపురిలో ఆహార పదార్థముల భోగ లా లు. కాశ్యపురిలో ఆహార పదార్థముల భోగ లా లు. కాశ్యపురిలో ఆహార పదార్థముల భోగ లా లు.

మూల దొరతనమువారు వహించి కంట్రోలును నియమించి. దానివలన కలుగు ఇబ్బందులు తొలగించు ఉపాయములు దొర తనమువారే చూడవలసియున్నది. కంట్రోలుగారు ఏమిచేయు నది ప్రజలకు తెలియదు. వర్తకమునకు నష్టము కలుగుచున్నది. వర్తకమునకు సానుభూతి కనపరచుట తప్ప దైర్యముగారికి సలహా లిచ్చుటకు నాకవకాశములేదు.

వర్తకము అధికారులచేతియందును ప్రజల ఇష్టము కాదు. వర్తకులు, బ్రోకర్లు, ఏజెంట్లువారు చేయవలసిన పది నకష్టములకు తగినట్లు లాభములు పొందుదురు. దినము పండించువారియొక్కయు ఎగుమతి దిగుమతులు చేయువారియొక్కయు డ్యూము ఆలోచించబడవలెను. ధరల నియమమును జను ప్రభుత్వము సాగించవలెనని దొరతనమువారు వ్యవసాయదారులు వర్తకులు మున్నగు వారు ఏకీభవించి పని సాగించవలయును. వర్తకులు వ్యవసాయదారులతో సలహా లిచ్చుటకు ఇతరమండలములలోను చెన్నపురిలోను సంఘములు తీక్షణము ఏర్పరుపబడవలెను. లేనియెడల పండించుట ఎగుమతి దిగుమతులు చేయుట పదార్థములు సరఫరా చేయుట మున్నగు పనుల భారమంతయు దొరతనమువారే వహించవలయును. ఇందు వల్ల ఆకాంతి మరింత అధికమగును. బట్టలకరవు హిందూజాతీ మందలకును ప్రజలకును బట్టలే ఇండియా దొరతనము వారే ఆవిషయమై ఇదివరకే ఏర్పాటులు గావించిరి. ఇండియా దొరతనమువారి చట్టమునకు దోడుగ మనము జపాను మొదలగు దేశములనుండి దిగుమతి చేయబడిన బట్టలధరలు గూడ నియమించవలయును, దిగుమతి బట్టల యొక్కయు అపకృష్టపదార్థముల యొక్కయు ధరలు నియమించుట హిందూజాతీయుల దయా రగు బట్టలధరలు నియమించుట న్యాయము కాదు. ఇచ్చటనుండి ఎగుమతి చేయబడు ప్రత్తివై పన్ను విల విధింపబడ గూడదు? వర్తకులు విశేషలాభములు దీయుటయే ప్రస్తుతపు గందరగోళములకు కారణము. గౌ. సర్ గార్డన్ ప్రెజరు, అబ్దుల్ ఖదున్ బాషా సాహేబుగారు ఇందునుగూర్చి శ్రద్ధవహించిరి అని గౌ. రంగనాథాయ్యగారును జాతీకాచారి గారును చెప్పిరి. సరుకునిలువలలో గొంతకులుగుటవలన ఈకష్టములు ఇబ్బందులు వాటిల్లుచున్నవి. కొంతకాలభర్తీ చేయుటకు దొరతనమువారు ఏర్పాటు గావించవలయును. ధరలు నిర్ణయించుట ఆచరణమున దుంచుటగూర్చి నాకనుమాన మగుచున్నది అని అబ్దుల్ ఖదున్ బాషా సాహేబుగారును చెప్పిరి.

నిలువలో కొంతకాలిగిన యెడల సరకు దొరుకుకొలలునుండి దానిని తెప్పించి వెలితి భర్తీచేయుటయే వర్తకుల పని టోకు చేయుటలో ధరలు హెచ్చియెడల చిల్లర బేరములో గూడ ధరలు హెచ్చును. తమలాభములను వదలు కొనుటకు వర్తకులకు అవసరము లేదు. వారి లాభములలో దొరతనము వారు జోక్యముకలుగ చేసికొనినయెడల వారికి నష్టమువచ్చినయెడల సహాయ మొనర్చుటకు గూడ దొరతనమువారు పూచీ పడవలెను. దొరతనమువారి పని జరిగించరు కనుక వారు వర్తకుల లాభములలో ప్రస్తావించు కలుగజేసికొనుట గూడ నా తాత్పర్యము కాదని సర్ గార్డన్ ప్రెజరుగారుచెప్పిరి. సర్ ఆలెగాడరు కార్మ్యుగారుగూడ ధరలు నిర్ణయించుట మంచి పనియే కాదాయని అనుమానపడి రంగనాథుండి బియ్యము దిగుమతి చేయబడుటకు బిన్నీకంపెనీవారు రెండు ఓడలను దొరతనమువారి యధీనముచేసి రెనియు వర్తకులు రంగనాథు వర్తకులయొద్దనుండి సరకు కొనుటకుగూడ ఏర్పాటులు జరిగించబడినవిని చూచెప్పిరి.

ఇచ్చటనుండి సింహళమునకు బియ్యపు ఎగుమతి ఆపి చేయుటగూర్చి దొరతనమువారు ఆలోచించుచున్నారు. ఇతర రాజధానులకు చెన్నరాజధాని నుండి బియ్యము ఎగుమతి చేయబడుట మాన్పించుట డ్యూమి కరము కాదని ఇండియా దొరతనమువారు భావించుట చే చెన్నపురి దొరతనమువారు వైరాజధానులకు ఎగుమతిచేయుట గూర్చి శ్రద్ధవహింపవలయు. కొంతకాలము ఈ రాజధాని నుండి ఇతర రాజధానులకు బియ్యము పంపబడుట ఆపివేయబడినది కాని ప్రస్తుతము బొంబాయికి ఇచ్చటనుండి బియ్యము ఎగుమతి చేయబడుచున్నది. అచ్చటివారు దూదివర్తకములో విశేషలాభములు తీయుటవలన సెంతమీకుమైన ధరలకైనను ఆహారపదార్థములు కొనకొకటి కలిగియున్నారు. మొన్నటి దినముమధ్యాహ్నము 4 గంటలకు చెన్నపురిపౌరులప్రతినిధిసంఘమువారు గౌ. సభ్యులను సందర్శించిరి. గౌ. టి.రంగాచారి గారు ప్రతినిధి సంఘాధ్యక్షులుగను గౌ. యాకూబు హుస్సేన్ కన్యాయ సల్లాగురుస్వామిసెట్టి ప్రాధేనరు కె. రామానుజాచారి. జి. సతీశము గార్లు సభ్యులుగను ఉండిరి. దేశము

నందు సమృద్ధిగ సరకునిలువల గలవని భావించుట ప్రమాదము. వెనుకటి సంవత్సరములకంటె గత రెండుమాసముల తగ్గుములనుండియు హిందూజాతీయునుండి విశేషముగ ధాన్యాదులు ఇతరదేశముల కెగుమతి చేయబడు చున్నవి. దీనివల్ల నిలువలు తగ్గుచున్నవి. వర్తకులవై కొంతభాగము వహించుటకన్న ఎక్కువ ప్రజాతీయు సేద్యపండి ఇంతకంటె పెక్కువగ దిగుమతులు వచ్చు సాధనములను ఆరయుట ప్రజలకు ఉత్తమమైన కర్తవ్యము. బట్టలగూర్చి చెప్పిన దూది ఎగుమతి పన్ను విధించుటలో దొరతనమువారు సంకోచింపవలదని రామానుజాచారిగారు నుడివీరి. పిమ్మట దక్షిణ ఇండియా కామయ్యచేబరువారి ప్రతినిధి సంఘమువారు గౌ. సభ్యులను సందర్శించిరి. ఈప్రతినిధిసంఘమువారిలో సామి వేంకటాచలము శ్రీప్రసాదగారు ఉండిరి. ధరలు నిర్ణయించుటగూర్చి యత్నములేమియు చేయబడగూడదని సెక్రెటరీ కక్కాజించుచు వీరొక విజ్ఞప్తిని సమర్పించిరి.

ప్రతిమండల మందును నగరమందును ఆలోచన! సంఘములు తీక్షణము నియమింపబడవలెను. గొప్పవర్తకులు వై సంఘసభ్యులుగ నియమింపబడవలెను. ఆయాజిల్లాలలో గాని నగరములందుగాని సరకు నిలువను కనుగొనుటకును పంటలు పండువకును ఎంత ఎంత ఏ ఏ పదార్థములు చెల్లుబడియుగని నో ఒక్కొక్క స్థలమునకు ఏమాత్రము పదార్థములు దిగుమతి చేయబడవలెనో కనుగొనుటకు ఈసంఘములవారికి అధికార మొసగవలెను. రైళ్లు తగ్గింపబడి నప్పటికిని ఎగుమతి దిగుమతి సామానులు తగ్గింపబడినప్పటికి రైల్వే కంపెనీలవారు విశేషలాభములు ప్రతిసంవత్సరము తీయుచున్నారు. పండించువారులనుట తికవారలను నష్టపరచి కంపెనీలవారు లాభములను తీయుచున్నారనుట గుప్తము. వాటాదారుల కొనగబడు జాప్రీవడ్డీలకు దోడు జాప్రీవడ్డీవడ్డీలుగూడ మూడుచున్నవి. ఈ స్థితులకు దొరతనమువారు అపీవేయగలరు. ఎగుమతిదిగుమతి చాట్టలు తగ్గించి కొంతకాలమువరకు తమకు వచ్చుదానితోనే తృప్తిపెంది యుండుదని వాటాదారులను కోరగలరు పూర్వము గూపా యికి కొనబడుచుండిన పదార్థములధరలు ప్రస్తుతము పెరిగినందున దొరతనమువారు తమ కొలువునందలి ఉద్యోగులకు నాకరులకు కరవు బత్తీయులు ఇవ్వవచ్చును. రైలుచార్జీలకొరతంబడినంతనే ఎగుమతి దిగుమతులలో కలుగుచున్న కష్టములు నశింపలేదు. కేగనులసంఖ్య తగ్గివడి. తూర్పు పడమటి సముద్ర తీరములగుండ పడవలలో సామానులు పంపబడుటకు దొరతనమువారు ఏర్పాటులు గావించవచ్చును. ఫలానిఫలాని విషయములవల్ల ఈకష్టములు కలుగుచున్నవి. వాటి కిట్టి ఉపకారములు గావించబడినవి. యని దొరతనమువారు స్పష్టముగ చెప్పవచ్చును అని శ్రీప్రసాదగారు విజ్ఞప్తియు వివరింపబడినది.

విజ్ఞప్తిలు సమర్పింపబడి ప్రతినిధులు మాటలాడునయమున గౌ. సభ్యు లేమియు పలుకలేదు. విజ్ఞప్తులలో జెప్పబడిన విషయములబట్టి దేశములో ఎచ్చటవైన ధరలు నిర్ణయింపబడుటకు యత్నములు గావించబడునని చెప్పి పీలులేదు. ఒక డిప్యూటీకలెక్టరుగారును, ఒక వి. సి. ఎస్. ఉద్యోగియు క్రొత్తగ ఆహారపదార్థముల సరఫరా దైర్యముగారి ఆఫీసులో తీక్షణము నియమింపబడుదురని మాత్రము తెలియచున్నది.

గౌ. సర్ ఆలెగాడరు కార్మ్యుగారు నిన్న సాయంకాలము ఉదయంబయినను భోయిరి.

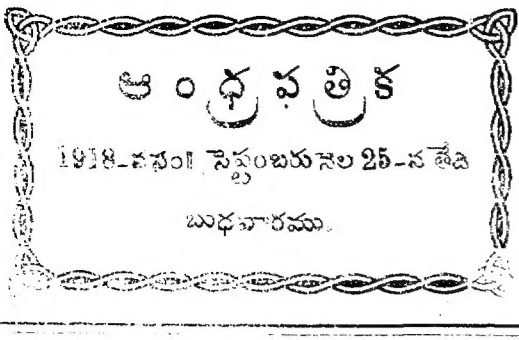
భోర్లు నెంట్లు జార్జి గజెట్టు.

ఇ. ఏ. డేవిస్, వి. సి. ఎస్. గారికి కుటియొకవారము దినములు జీతముమీద నెల వొసగబడినది.

నెల్లూరు మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటు టి. సీతారామయ్య పంతులుగారు కేసుసాక్షి విచారణలను తమ స్వహస్తములతో ఆంగ్లభాషలో వ్రాయుటకు అధికారముపొందిరి. గుంటూరు జిల్లాలో సబ్ మేజిస్ట్రేటు అధికారమందున్న వి. వి. రమణయ్యగారును రెండవ తరగతి మేజిస్ట్రేటు అధికారము బడసిరి.

ఉరికేసులు:—నవంబరు నెల 4-వ తేదీ మొదలు కొని తిరిగి చెన్నపురి హైకోర్టులో ఉరికేసులు విచారణచేయబడును.

పార్సెలుల రేటు:—టపాలో పంపబడు బంగారము 1-11-1918 వ తేదీ మొదలు 20 తులములకు 2 అణాలు ఛార్జీ చేయబడును. 20 తులములైన ప్రతి 40 తులములకు నాలుగణాలు వుచ్చుకొనబడును.

ఆహారపదార్థముల ధరలు

మదరాసులో జరిగిన లూటీలు ఆహార పదార్థముల కింపు వ్యాపించియుండినటుల నిరూపించినవి. ఈ దోపిడీలు చెన్నపురియందే గాక, రాజధానియందంతటను జరుగుట జూడ, ఆంధ్రప్రదేశ్ లత్యంతసందిగ్ధతయందున్న దని వ్యక్తమగుచున్నది. చెన్నపురియందు గలిగిన కలవరము తాత్కాలికముగ దగ్గినను, పరిస్థితు లందు విశేషమగు మార్పుగలుగలేదు. మ్యూనిసి పలు కార్పొరేషనువారును ఉదారభూయిష్టులగు ప్రముఖులును, ఉపశమనమునకు బ్రయత్నించుట జ్ఞాపకపాత్రమేగాని, వీరి యేర్పాటులచే మాత్రమే శాశ్వతలాభము గలుగజాలదు. కలవర మంతయు నడగిన పిమ్మట, ప్రజల స్థితిగతులను విచారించుటకు ప్రభుత్వసభ్యులగు శా. సర్ అలెగ్జాండరు కార్మ్యూగారును, దివాను బహదూరు పి. రాజా గోపాలాచార్యులవారును ఉదకమండలమునుండి చెన్నపురి కేటించి, సామవారమునాడు ప్రజల విజ్ఞాపనల నాలకించిరి. ఆ విజ్ఞాపన లేమి దెలిపినదియు తెలిసికొనుటకు, వారానాత్రికావతనిధులకు ప్రవేశము లేకపోవుటచే ఏలుగలుగకున్నను, మెయిలుపత్రికలో మాత్ర మి వృత్తాంతము ప్రచురింపబడెను. మ్యూనిసిపలు కార్పొరేషను కమిషనునను, గోక్లేహులో జరిగిన బహిరంగ సభ కమిషనునను, దక్షిణయిండియా భారతీయ వర్తకసంఘము కమిషనునను విజ్ఞాపన లందు కొనబడెను. కార్పొరేషను కమిషను అధ్యక్షులగు జె. సి. మాలోనిగారు ప్రస్తుతస్థితిని చక్కగ వర్ణించిరి. ప్రస్తుతము పట్టణమున శాంతి ప్రబలి యున్నను, పరిస్థితి లీ లీరుననే యుండుచో, తిరిగి యున్నరమా వాటిలవచ్చునని మాలోనిగారు స్పష్టపరచిరి. ఇంలివరకును, కలవర ముదయించుటకు మూలకారణ మెద్దియో దానిని చక్కబరచుటకు ప్రయత్నములు జరుగలేదు. ఆంధ్రదృష్టి కనేకకారణములు వ్యక్తపరుపబడినవి. వర్తకులు స్వలాభముకొరకు ధరలను పెంచుచున్నారని కొందరు కలుకుచున్నారు. తగినంత సరకు లేకపోవుటచే, ధరలు పెరుగుచున్నవని మరొకందరు దలంచుచున్నారు. సివిల్సప్లయల డైరెక్టరుగారు సరకుల రాకపోకలను నిర్ణయించు విధానము, సంత్రిప్తికరముగ లేదని నమ్మకము వ్యాపించియున్నది. ఆహారపదార్థముల రాకపోకలకు తగిన సౌకర్యముల గలిగించుచో ప్రస్తుత స్థితి చక్కబడునని, అనేకు లూహించుచున్నారు. ఇంతియగాక, ప్రభుత్వమువారు మెసపొటేమియా రంగమునందును తదితరప్రదేశములందును శృషి సలుపుచున్న నైసికుల నిమిత్తము సరకుల నధికముగ గొనుటచే, ధరలు పెరిగినవని, మరొకందరు హించుచున్నారని మాలోనిగారు దెలిపిరి. ఈ కారణములలో నేది యయినను మూలకారణము గావచ్చును. లేక యీ కారణము లన్నియు ప్రస్తుతస్థితికి దేశమును దీసికొని వచ్చి యుండవచ్చును. ఈ విషయమై యిదమిత మని

నిర్ణయించుటకు ఏలు గలుగకున్నది. అందుచే మాలోనిగారు దెలిపినటుల, పట్టణములో నే మాత్రము సరకు నిలువయున్నదియు, అనసరముగ పదార్థములను వెలుపలనుండి గొని తెచ్చుట కెట్టి వైల్దే సౌకర్యముల గలిగించవలసినదియు, దెలిసికొని, తగిన ప్రతిక్రియల యోచించు భారము ప్రభుత్వమువారిపై నిలిచి యున్నదనుట కేమాత్రము సందియము లేదు. చెన్నపురియందే గాక, రాజధానియందంతటను సంభవించిన వికరీత స్థితిని బోనాడుటకు, ప్రభుత్వమువారు వెంటనే చర్యకు గడంగవలసి యున్నది. ఆహారపదార్థముల సహయ దేశమెల్లడలను చాలినంతగ లభించుటకు, ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనియే, సివిల్ సప్లయల డైరెక్టరు ప్లానమును సృజించిరి. ప్రభుత్వమువారి బాధ్యత వహించవలయుననిన, వ్యాపార మంతయు తమ చేతిక్రిందకు దీసికొనవలసినవచ్చును. ఇక్కార్యము, వర్తకులకు కష్టముగ నుండునని యూహింప నగును. అందుచే వర్తకుల తోడ్పాటును గైకొనుటకు, సలహా సంఘములు బయలుపెడలుట అత్యవసరము. బట్టల ధరలను నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనినందులకు సంతోషించుచు, మాలోనిగారు విదేశీవస్తువుల ధరలను కూడ ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయింపచో, దేశమునకు నష్టము గలుగునని నివేదించిరి. కుమాను బాడ్వాసాహేబు, సర్ గార్డను ఫ్రేజరు గార్డు, వర్తకులు లాభముకొరకు ధరలను పెంచుట సత్యము గాదనియు, ధరలను నిర్ణయించుట చే లాభము గలుగదనియు, అక్కార్యమాచరణయోగ్యము గాదనియు, కలవరకు కారణము ఆహారపదార్థముల లేమియేయనెయ్యునక్కాణించిరి. దక్షిణ యిండియా వర్తకసంఘమువారును ఆహార పదార్థములు తక్కువగుటయు, రాకపోకల సరకులు తగ్గుటయు కలవరనకు కారణము లని దెలుపుచు, వర్తకుల సలహా సంఘముల నేర్పజచి, ప్రతిక్రియల యోచింపవలయునని, విన్నవించిరి. మద్రాసు పౌరుల కమిషను ప్రాధేసరు కే. రామానుజాచార్యగారు, సరకుల నిలువ తగినంతగ లేదనియు, విదేశీములకు ప్రతి ఎగుమతిని నిలిపి వేయవలయుననియు, దెలిపిరి. ప్రభుత్వ సభ్యులు తా మెట్టి చర్యకు గడంగదలచిరో స్పష్టపరుపలేదు. కాని మ్యూనిసిపలు కార్పొరేషను విజ్ఞాపనమునకు ప్రత్యుత్తర మొసగును, కార్మ్యూగారు ధరల నిర్ణయ మంతగ లాభకారి గాదనియు, చెన్నపురిలోని ఆహారపదార్థముల సప్లయ నధికముగ జేయుట యవసర మనియు, రంగూనునుండి మద్రాసునకు బియ్యము దెచ్చుటకు రెండు స్త్రీమర్లను తాము ఏర్పాటుజేసితిమనియు, వర్తకులు కూడ చౌకచార్జీల కీస్తిమరులవై బియ్యము దెప్పించుకొనుటకు ఏలుగలుగుననియు, నుడివిరి. ఈ రాజధానినుండి సింహళమునకు బియ్యపు ఎగుమతి నాపేవేయుట కాలోచించుచున్నామనియు, ఇతర రాష్ట్రముల కెగుమతుల నావనలెనని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు చేసిన సూచనకు ప్రొందవప్రభుత్వమువారి రంగీకరింప లేదనియు, కార్మ్యూగారు సెలవిచ్చిరి. కాని యీ ప్రతిక్రియలు మాత్రమే ప్రస్తుతస్థితిని చక్కబరుప నేరవు. అసాధారణప్రతిక్రియల ని సమయమునందుపయోగించి తీరవలయును. ఏ కారణముచే నైనను ప్రజలలో కలవర ముత్థియించి, తిరిగి యల్లరులు ప్రారంభ మయ్యెనేని, దేశములో శాంతిని సనుకూర్చుట కష్టమగును. ప్రస్తుత దృష్టిని సంతూరమువరకు తిరిగి బోసిముకుండ, ప్రభుత్వము వారాటంకపరుప వలయును. ప్రభుత్వమువారి

రెట్టిచర్యల దీసికొనదలచిరో, వెంటనే ప్రచురించి, ప్రజలలో విశ్వాసమును పురికొల్పు గోరుచున్నారము. ఈ తరుణమున ప్రాచీన ఆర్థిక సిద్ధాంతము లన్నియు మాటవలసి యున్నవి. వాణిజ్యగమనమును నిరోధించుకూడదను సూత్రము, సామాన్య సమయములలో బనికీషచ్చునేమో గాని, యిట్టి అసాధారణ పరిస్థితులలో బనికీషారు. హిందూ దేశమునకు వచ్చెడి దిగుమతులు గాని, హిందూ దేశమునుండి బయటకు వెడలు ఎగుమతులు గాని సక్రమముగ కొనసాగుటలేదు. అందుచే, క్రొత్త పరిస్థితు లేర్పడినవి. ప్రభుత్వమువారి యసాధారణస్థితిని చక్కబరుపవలసి యున్నది. రైలు సౌకర్యములు చాలవరకు దగ్గినవని ఎల్లరకును దెలియును. ఇతర పట్టణములలోనున్న ధాన్యము రైలు సౌకర్యములు లేక చెన్నపురి కిదివరకు చాలినంతగ జేరలేదు. నదీ మార్గములను శుభ్రపరచి, కాలువల మూలమున కూడ సరకుల రాక పోకల కవకాశము గల్గింపవలసి యున్నది. ఈ విషయమై ప్రజాప్రతినిధు లెన్నిసారులో మొరలిడిరి. ఫిల్లి సంగ్రామసభలో నీ విషయమై తీర్మానము గావించబడెను. కాని, యంతవరకును తగిన చర్య దీసికొనబడినటుల గాన గాదు. తీరని యిబ్బందులు గలిగిన గాని, చురుకు పుట్టుటలేదు. రైల్వే వారలు తమ రైల్లును వికరీతముగ వృద్ధిజేసిరి. స్త్రీమరు కంపెనీలు కూడ నిలులనే గావించినవి. రైల్వేకంపెనీ లిటుల వికరీత లాభముల బొందుచు, ఒకవంక వర్తకులకును వేరొకవంక ప్రజాసామాన్యమునకును ఇబ్బంది గలిగించుట పాడిగాదు. రైల్వే రైల్లును వెంటనే తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనవలసి యుండును. ధరల నిర్ణయము విషయము సంక్లిష్టముగనే యున్నది. వర్తకు లీకార్యమునకు సమ్మతించుటలేదు. కార్మ్యూగారును ఈ విషయమై అభిముఖులుగ లేరు. కాని ప్రభుత్వమువారి సమస్యను సులభముగ వదలి వేయుటకు వీలుండదు. ఈ సందర్భమున చిల్లర వ్యాపారుల నాజ్ఞాపించిన మాత్రమున వీలుండదు. వర్తకులు నిశ్చిత మగు ధరలకు సరకుల విక్రయింపవలయునని ఉత్తరు వంపిన మాత్రమునను లాభ ముండదు. పంటల ననుసరించి, వ్యవసాయదారు డెట్టి ధరలకు ధాన్యమును వర్తకులకు విక్రయింపవలయునో మున్ముందు నిర్ణయింపవలసియుండును. అప్పుడు వర్తకుని ధరలను నిర్ణయింపవచ్చును. అందుచే ధరల నిర్ణయించునపుడు, మొదటినుండి చివరవరకును ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిన గాని లాభ ముండదు. ప్రభుత్వమువారు ఆర్థిక స్థితిని చక్కబరుచుట కేయే మార్గముల నవలంబింతురో, వాటిలో ప్రజాసామాన్యమున కవసరము లేదు. కడుపు నిండ అన్నము, కట్టుకొనుటకు బట్టలు, ఏవిధమున నైనను సులభముగ లభించినేని, ప్రజలు సంత్రిప్తిజెందుదురు. వారు పరిశీలించునది, సత్వర ఫలితములు గాని, మూలకారణములుగాదు. అందుచే మూలకారణముల నరసి, ప్రభుత్వమువారి తత్వరలో కలవర బాధను తొలగించిన, అంత త్వరలో ప్రస్తుతస్థితి చక్కబడును. ప్రజలు వాంఛించునది సత్వరకార్యము. ఆంధ్రసిద్ధాంతములతో వారికి నిమిత్త ముండదు. కావున ఆలోచనతో విశేష కాలము గడువక, ప్రభుత్వమువారు వెంటనే కార్యమునకు గడంగి, కలవర బాధ తగ్గించి, ప్రజల కృతిజ్ఞతకు పాత్రులయ్యెదరు గాక!

బ్రాహ్మణ మూలము

“ఈ వారము లండనునుండి వ్రతించిన మొయి లను” జూచినచో, సింహాక్షము పక్షమువారు బ్రాహ్మణులను కసిదీర దూషించినటుల వ్యక్త మగుచున్నది. ఇందుకు బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖు డగు సర్ యస్. పి. సింహాగారిటుల ప్రత్యుత్తర మొసగిరి: “బ్రాహ్మణులను యిచ్చవచ్చి నటుల దూషించుటను, నే పంగీకరింపజాలను. నేను బ్రాహ్మణుల పక్ష మవలంబించుట లేదు. నే నా జాతికి జేందినవాడను గాను. బ్రాహ్మణులు గాని, మరి యే యితరవర్ణమువారు గాని అధికుల మని గర్వించుట నా కేమాత్రమును సరిపడ దని ఎల్లర కును తెలియును. కాని, రానడే, గోక్షే, డబ్బు. సి. బానర్జీ, నురేంద్రనాథ బెనర్జీ మొదలగు మహా మహు లుద్భవించిన జాతివాడై దురారోపణల జేయుట, నాకు గర్వాముగ గాన్పించు చున్నది.

ప్రజాసామాన్య మంతయు గౌరవించు జాతి గూర్చి అసభ్యమై తెలిసి తెలియని దురూకుల నాడుటచే రాజకీయ సాంఘిక సంస్కరణముల యభివృద్ధిని భంగపరచు సంతటి ప్రతిక్రియలు మొదలిడి, ఈ సందిగస్థితిలో సామ్రాజ్యక్షేమమునకు భంగ కర మగు నల్లకల్లోలము గలిగింపవచ్చును.”

కామన్వెఫిలో కాటనుగా రీ విషయమై నటుల నుపన్యసించిరి: “బ్రాహ్మణుల నిరసించుటకు అక్కటమాలిన ఆందోళన గావించబడినది. పలుకుబడి గల ఉన్నతోద్యోగముల నెవ రాక్ర మించుచున్నారో, నొక్కమాటు పరికించినచో, సత్యము వెల్లడి యగును. సామ్రాజ్యప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యు డగు సర్ శంకరునాయుడు గారు బ్రాహ్మణుడుగాడు. సామ్రాజ్యయుద్ధమంత్రీ వర్గసభ్యుడగు సర్ యస్. పి. సింహాగారు బ్రాహ్మణుడుగాడు. ప్రభుత్వకార్యదర్శిసభలో ప్రస్తుతము సభ్యులుగనున్న భూపేంద్రనాథ బాసుగారు గాని, యంతకు మున్ను సభ్యులుగ నున్న సర్ కృష్ణ గోవిందగుప్తగారు గాని బ్రాహ్మణులు గారు. ఎంతదూర మాన్చించినను, సామర్థ్యముచేతనే ఎల్లరును బైకి రాగలరని, తేలుచున్నది. అధిక సంఖ్యాకులగు బ్రాహ్మణేతరులు, తమ కొసగ బడిన యపకారముల నుపయోగించుచో, వారు సూచించెడి యిబ్బందు లన్నియు తొలగి పోవును. ప్రతిజాతికిని ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మిచ్చుచో, స్వపరి పాలనము జరుగముగాంచనేరదు. ఎల్లరును ఒక పెద్ద సంఘమునకు జేరి యున్నారనియు, దేశా భ్యుదయ మెల్లరును నుపస్థునం దిమకొన వలయు నని బోధించుటచే విజయము గలుగును. అంతియ కాని ప్రతిజాతికిని ప్రత్యేకపు గడుల నేర్పాటు జేయుచే మాత్రము గమ్యస్థానము జేరుటకు ఏ లాండదు.”

రయితుల ఆర్థికస్థితి

రయితుల ఆర్థికస్థితిని విచారించుట అవసర మని ప్రజాప్రతినిధు లనేకమాటులు, శాసన నిర్మాణ సభలలో తీర్మానములు నుపపాదించు చుండెరి. కాని వారి తీర్మానము లింతవరకును సఫలత గాంచలేదు. రయితులు నానాటికి బీదలగు చున్నారని ప్రజాప్రతినిధులును, వారి స్థితి క్రమ క్రమముగ బాగుపడుచున్న దని ప్రభుత్వసభ్యు లును నడుపుట యాచార మయినది. మాంటేగూ ఛెలమున్నుప్రభుప్రగార్లు తమ నివేదికలో దేశము దారిద్ర్యభూయిష్టమై యున్న దని అంగీకరించిరి. ఇటీవల, మాలీల జనాభాగూర్చి ప్రకటించిన నివే దిక జూచిన, ప్రజల దారిద్ర్యస్థితి సులభగ్రాహ్య

మగుచున్నది. గౌరవనీయు లగు నుకూలుగారు రయితుల ఆర్థికస్థితిని కనుగొనుట కొక విచారణ సంఘము నేర్పాటు జేయవలయు నని గోగిరి. సర్ క్లాడుహిల్లుగారు 1899-వ సంవత్సరము నుండియు రయితుల స్థితి బాగుపడు చున్నదని, మామూలు సమాధానముల నిచ్చిరి. అధికారులకు ప్రమాణ గ్రంథమగు దత్తాగారి నివేదికమును ఏ రాధారము జేసికొనిరి. ఈ నివేదిక పునూచనలు, సహేతుకముగ లేవని, అనేకమాటులు ప్రజాప్రముఖులచే వ్యక్తి కరింపబడెను. ఏది యెటులున్నను, ప్రజలకును, ప్రభుత్వమువారికిని భేదాభిప్రాయ మున్నప్పుడు, సరియగు విచారణ జరుపుట బావ్యము. ఈయవ సరమును సర్ క్లాడుహిల్లు గారు గ్రహించిరి గాని, యీ విషయమును స్థానిక సంఘములవారి యిష్ట మునకు వదలివేయును నని తెలిపిరి. నుకూలుగా రంతటితో తమ తీర్మానము నుపసంహరించికొనిరి.

శ్రీయుతి దర్శి చెంచయ్యగారు

నే దుదయము ఆంధ్ర పిర్బంధితులు దర్శి చెంచయ్యగారి సోదరు లగు రంగయ్యగారు రాజ ప్రతినిధి గారికిని, మాననీయులు బయ్యా సరసిం హేశ్వరశర్మ గారికిని, యీ క్రింది తెలిగ్రామును సిమ్లాకు బంపిరిని తెలుపబడినది:

“సర్ విలియము విన్సెంటుగారు నా అన్న విషయమై ఇచ్చిన జవాబు అసంబద్ధముగను అసంతృప్తిగను ఉన్నది.

1916-వ సం॥ మే నెల 6-వ తేదీ నాటికి ముందే వారు నిష్పంధములో నున్నారు. సర్ విలి యము విన్సెంటుగారు గాధరుపాట్టి, హరిదయాలు, సయాము దండయాత్రలతో నా సోదరునికి సంబంధ మున్నదని చెప్పుట నిరాధారము. త్వరగో మరల కేసును విచారణ చేయ ప్రార్థించు చున్నాను. వృద్ధుగా లగు తల్లిని, అనాథు లగు సోదరులను రక్షింపుడు. దర్శి రంగయ్య.”

వై మొలనాలికించి, ప్రభుత్వమువారు తా మిచ్చినవాదానము ననుసరించి, త్వరలో విచారణ జేయుటకు గాని, వారిని విడిపించుటకు గాని బూను కొని, బంధుగుల శోకమును బాప ప్రార్థితులు.

వృత్తాంతములు

ఈనాటి ప్రతిపటల వరకు, వాని నెటుల పంచివెట్ట పలసింది నిశ్చయించ దలచుకొంటనని ప్రెసిడెంటు విల్సను గారు తెలియజేసిరి.

పంజాబులో శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి సంచారములు:— మిశవాద్యవసందర్భముల గా శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఈ మాసాంతమున లాహోరు వెళ్ల తీర్మానించినట్లు తెలియచున్నది.

బంగారు కానుకలు కరగించుట:— కలకత్తాలో ఇద్దరు వంగ దేశీయులు బంగారు కానుకలు కరగించునడలకు వారిపైనే కేసుచేయబడెను.

తుపాకీతయము:—టీపురాట్లా చాందపురమున శనివారమునాడు ఆర్. మూరతు ఆమనతిడు మక్కను వెంట వెట్టుకొని వెళుచుండగా రేవునం తెనమీద కాలుజారినది. చేత నన్నుకుపాకి ప్రేలికది. వానిమీద పంతుకొనిన పడకవానికి వెబ్బతగిలినది వానిని వైద్యకాలకు పంపిరి.

ఒక గొప్పవివాహము:—టీబెటు దలాయి లామాగారి మంతులలో నొకడగు లోచనయో గాంగుగారికి సికిముమహ రాజాగారి కుమార్తె నిచ్చి వివాహము చేసెదరు. వివాహము అట్టోబరునెలలో జరుగును. వరుని లాసానుండి గాంగుటకు తోడ్చెచ్చుటకు మహారాజావారు పరివారము పంపిరి.

సమ్మెకట్టు కాసనము:—రంగూనులో రేవుకూటీలు పని చేయకుండ సమ్మెకట్టుటకు ప్రోత్సాహపరచి రని 4 గురి మాద కేసు చేయబడినది. విచారణ జరుగలదు.

బొంబాయి కాసననిర్మాణసభ:— మొన్నటిదినమున బొంబాయి కాసననిర్మాణసభవారు సమావేశమైరి కరువువలన కలుగుచున్న స్థితిగతులగూర్చి శ్రద్ధసహించవలస నీనదని పురు షోత్తమదాసు ఘోషించాడుగారు ఒక తీర్మానమును ఉపపా దించిరి. ఈ తీర్మానము పలువురిచే బలపరుపబడి తీర్మానింప బడినది. బొంబాయి డిప్యూటీ పోలీసుకమిషనరుచట్టము గూర్చి చర్చ జరుపబడి తుదకు తీర్మానింపబడెను.

దక్షిణాంధ్రయాసంఘము, కాకి:— కాశీపట్టణమున నివాస స్థానముగ నేర్పరచుకొని నివసించుచున్నవారికి గాని తాత్కాలికముగ వైపట్టణములో నివసించుచున్నవారికి గాని విద్యాభివృద్ధుల సౌకర్యమున చేయుటకును బుద్ధికౌశల్యము, మంచినడత మొదలుగాగల విషయములందు పృథ్వి కలుగ జేయుటకును దక్షిణాంధ్రయాసంఘ మన కేరళలో నొక సంఘ ము వైపట్టణములో స్థాపింపబడినది. నెల్లూరు హిందూకా కాల ప్రాధానరు కేమెద్రిగారు గణాభ్యుదయగ నున్నారు.

17-వ వర్ణాంత్యస్థనము:—ఈనెల 27 వ తేదీ శుక్రవా రము నాయంకాలము 8-30నిమిషములకు పచ్చయప్పయ్యలో శ్రీరాజా రామమోహన రాయలవారి 85 వ వర్ణాంత్య జరుపబ డును. దివాన్ బహదూర్ పి. రామరాయణము ఎం. ఏ., గారు ఆగ్రాసవాధిపత్యము వహింతురు. మిస్ హండు, బి. ఏ. (ఆరగ్), హేమచంద్రసర్కార్, ఎం. ఏ., ఎం. వి. ఎన్. నుర్పూరావు, ఎం. ఏ. (ఆరగ్) గార్లునాయలవారి జీవితవిధానకథగూర్చి ఉపన్యసించురు.

అబ్దుల్ గఫ్ఫార్:—ఈ పత్రికసంపాదకుడు తన కుమా రుకు యుద్ధసాహసముల కల్పాట్ల నిచ్చిన తన పత్రికలో ప్రభుత్వముకలముగా వ్రాసెదనని తెలిపె ననిసామ్రాజ్య కాసులసభలో భాంసనగారు తెలిపినది సత్యముగాదని సంపా దకులగు బర్కతాలీగారు డ్రీబ్యూనపత్రికకు వ్రాసిరి తాను చెప్పిన వాక్యములు సరిగ పత్రికలో ప్రకటింపబడలేదు. పత్రికాసంపాదకుడు గారు. పులికాడిపలి తన కొడుకున కుద్యోగమును కోరునని భాష్యులుగా రావప్రతిపత్తి కింతివాద నంపిరి.

ఇస్టుయస్ట్రాజ్యరము:— రంగూనులో మరల నీజ్యరము ప్రారంభమైనది. 1917 లో ఆగష్టులో 974 రుసు చనిపోయిరి. గత నెలలో 1167 గురు చనిపోయిరి. క్షేత్రమున నిరుడు ఆగ స్టులో 164 గురును గత నెలలో 88 రుసు చనిపోయిరి. క్వాసు కాసవాధిపత్య నిరుడు ఆగష్టులో 187 గురును ఇతరకారణములవలన 472 రుసు చనిపోయిరి. గత నెలలో క్వాసుకాస వ్యాధివలన 817 గురును ఇతరకారణములవలన 560 చుంది యును చనిపోయిరి.

నైస్యములో జేర్చుటలో బంగారపు సహాయము:— నైస్యములో జేర్చుట తాత్కాలికము ఆపవేయుటకు డాక్టరు ఎస్. మల్లిక్ గారు ఇల్లు కారణములను చెప్పచున్నారు: 19-8 సంవత్సరములజుల నెలకు 150 మంది చొప్పున బంగార ములో నైస్యములో జేరుచుండెరి. ఏ మొల నెలలో ఢిల్లీసహా సభవారు 50 వేల నైస్యమును కయారుచేయుటకు నిశ్చయించిరి. జూను మొదలుకొని నెలకు 910 మందిచొప్పున రణరంగమున పోరాడువాని సరఫరాచేయుట బంగారము మంతుకు పడెను. ప్రత్యేక యశ్శములమీద జూనులో 558 మందిని, జూలై 912 మందిని ఆగష్టులో 927 మందియు నైస్యములో జేరిరి. జూలై ఆగష్టునెలలో నెలకొకపటాలము చొప్పున నైస్యము లో జేరిరి. ఏమట్ట 120 మంది సాంకేతిక చిన్నములను చూపెట్టు పటాలములయారుచేయబడినది. తరువారి 17 వందల మంది కాల్బలము దయారుచేయబడినది. నెలకు 100 మంది చొప్పున నైస్యములో జేర్చువలయు నని కోరబడిరి. నూణు మందికంటె ఎక్కువగ నే చేర్చబడిరి.

బొంబాయి కాస్సోరేమసభ:— ఈ నెల 28 వ తే దిని రహింతుల్లా కరేంబాయిగారి ఆధ్యక్షతకెంద సభజరిగింది. నియమితసంఖ్య సభ్యులు చేరనందున 20 నిమిషములవరకు కార్యక్రమమును ప్రారంభించ వీలంతకపోయినది. 3-30 కు ఆరంభమైనది. అప్పటికి 30 మందియుండెరి. మొత్తము 26గురు అంతకుగులోపల కూడిరి. చతురకము ధాన్యపు బియ్యము దుకాణములలోని ధాన్యపు బియ్యపురకములు ప్రజలకు నచ్చ లేదు. ప్రజలు ఆరుపు లడుగుచున్నారని కొందరు చెప్పిరి. 3 నెల లకొకసారి దుకాణముల విరమమును వెట్టుబడిని తెలుపుననే ధికములను ప్రకటించుటకు తీర్మానింపబడినది. దోమలబాధ హెచ్చుగుటను గూర్చి కూడ ఆలోచింపబడినది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య పరిషత్

(తెలుగు పత్రిక)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

కాలమునుబట్టి నివేదికము

అంధ్ర, సెప్టెంబరు 21 :— ఇంగ్లాండులో కాలమునుబట్టి నివేదికము తెలుగు ప్రకటించబడలేదని ఇండియా కార్యాలయము విచారణ జరిగిన వని వార్తాసంఘము వారు తెలియజేసిరి.

ఇంగ్లాండు ఇండియాలో ఒకేమాత్రము నివేదికమును ప్రకటించిన హిందూదేశమున ఈ నివేదికము వెలువడుటకు చాలకాలము పట్టునదియు అద్దారి తొలగించుటకై యిట్లు చేయబడెననియు సమాధానము నొసగినది. పార్లమెంటు వారికిని ప్రజలను కలయ్యున్న ప్రతికలను ఇండియా గవర్నమెంటు వారందుచున్నాడు.

అలహాబాద్ రాష్ట్ర త్యాగము :— భారతీయ సేనాపతి ప్రధానముగ జరుగు గావచ్చు యాత్రయందు 50 పాములను సోఫియాధులీపురింగు రాజప్రతికలను పసదనముగ అలహాబాద్ రాజ్య పంపినది.

ఇండియా దిగసమున గూర్చి డెయిలీ కెలిగ్రాఫుప్రతిక ప్రధానవ్యాసమున ఇట్లు తెలుపుచున్నది :— భారతీయ సైనికుల ప్రతాపమును, భక్తిశ్రద్ధలును కొండంతగ వ్యాపింపజేసెను. మొత్తముమీద జేతనంతయు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున సామంతులై జయమును భరతఖండముపట్ల కనుకృతజ్ఞతను జూపుట కింతవరకు అవకాశము కలుగలేదు. సామ్రాజ్య రక్షణార్థము భారతీయుల తమ ప్రాణమానసములను అర్పించిరి. దీనికంతకును మనము ఉపాసకములమి యున్నది. ఇట్టి సమయమున హిందూదేశమున పాలించుచు నున్న లాభమునకే గాక భారతీయుల సంతోషము నియమించబడిన వారి ధర్మములను గూడ గ్రహించిమేని సంస్కృతికరముగ నుండును. భరతఖండ మిప్పుడు పూర్తిగ మారలసిన వ్యవస్థయందున్నది భావికాలమున ఎట్టి భయము వాటిల్లదు. ఈ ఘోరసంగ్రామమున మనకు తోడ్పడిన భారతీయులందరిని ఇట్టి సందర్భమున ప్రశంసించుట సహజధర్మము. ఇంతటితో తృప్తిచెందక నుండు గూడ భరతఖండాభ్యుదయముకై మనము పాటుపడెదము.

ప్రస్తుతము

స్థితిగతులన్నియు చాల అనుకూలముగ నుండుట. అంధ్ర, సెప్టెంబరు 20 :— స్థితిగతులన్నియు సాధారణముగ అనుకూలముగ నే యున్నది. రమారమి 250000 వేల మంది సైనికులు 8000 ఖిరంగులు బ్రిటిషువారిచే జిక్కిరి. అన్ని మతస్సంబంధము లోకి మాయకస్సంబంధము గొప్పది. మా సైన్యము లన్నియు విచిత్రముగ పోరినవి. ఏ మూలనుండి ఎదురు తిరుపై కలపడుచున్న వారో శత్రువులు తెలిసికొనజాలరుండి. గోజోద్దురు త్రురముగ బ్రిటిషువారు ముట్టడిసల్పిరి. దానిని ప్రతిహత మొనర్చుటకు జర్మనులు తమ సైన్యము లన్నిటిని కేంద్రీకృతముజేసిరి. కాని మేము దక్షిణముగ ముట్టడిసల్పిరము. దక్షిణమున మానైబటుటకు జర్మనులు శత్రుణులు ఉత్తరమునను సైన్యములను కదల్పిరి. కాని ఉత్తరమునను, దక్షిణమునగూడ శత్రువులు పరాజితులైరి. ఇదియే చాలచిత్రమైనది. సర్ డెగ్లసుపేగుగారు హిందొబద్ధపంక్తి సమీపములో నేయున్నారు. మెటుజాగర హిందొబద్ధగారు సైన్యము లన్నిటిని సమాహముగజేర్చి పోగునట్లు డెగ్లసుగారు వీరికి సంకటమును కల్పించుచుండెను. ఈ యుద్ధములన పరామినికి చాల లాభకరముగ నున్నది.

రషియాసంగమున యుద్ధము.

రషియాసంగమున వీలైనంతవరకు యుద్ధములేకుండజేసి ఈ సైన్యములన్నిటిని పడమటిరంగమునకు మరలించుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని బాల్కన్ సంగమునకు బంపవలసినవచ్చినది. తమ సైన్యములను ఇతరరంగములయందే యుంచవలసినవచ్చినది. బాల్కన్ యుద్ధమున పోరిన సైన్యములు అతి రమ్యముగ తిరోగమనమును గావించినవి.

జర్మనులు నిందించబడుట.

పడమటిరంగమునగూర్చి జర్మనుప్రతికలు చాల నిరుత్సాహముగ నున్నవి. బ్రిటిషు కాల్యములు జర్మను కాల్యములకంటె మంచివని వాక్యంలో నేనాని నుడువుచున్నాడు.

రు. జనకరమును సంధిని జర్మనులు గోరుచున్నారనియు విజయకరమును సంధియన మరల క్రొత్తయుద్ధమని వారి భావము నియమింపబడినది తెలుపుచున్నాడు. జర్మనుల యధి (ప్రాయములను ప్రజలు చాలనుండి ఖండించుచున్నారు. జర్మను సైన్యములు యుద్ధములన విసిగిపోయినవి. మిత్రమండలి బలశక్త్యములు, సాధనసంపత్తియు శత్రువులకు బీభత్సాముగ నున్నవి. శత్రువులు నిరుత్సాహులగుచున్నారు. వారి నిరోధము నిస్సంశయముగ ఊహించుచున్నది.

సాంక్రామికపరిస్థితుల నివర్తన.

ప్రధానరంగమున గతవారము జరిగిన యుద్ధములలో చాలముఖ్యమైనది. సెప్టెంబరు 18వ తేదీని సెంటిక్వింట్జ్, గోజోద్దురువద్ద జరిగినయుద్ధమును బ్రిటిషువారికి దివ్యమైన విజయము చేకూరినది. బ్రిటిషువారికి అప్పటిపరిస్థితులు ప్రతికూలముగనున్నను విజయము కల్గినది. ఈజోజుననే ప్రైసాల్లు, మొయివిన్సువద్ద జర్మనులు సంపూర్ణముగ నోడిపోయిరి. ఈయుద్ధములన ఉభయుల బలాబలములు విస్పష్టమైనవి. జర్మను సైన్యములు ఇంకను మంచి సాంక్రామిక నైపుణ్యమును కల్గియున్నవి. జర్మను సైన్యములు అతి మొండికను, చక్కగను పోరుచున్నవి. కాని వారికి పూర్వమున్న ఆగొప్ప సమరోత్సాహము ఆ నీతియుక్తమైన ప్రవర్తన ఇప్పుడులేదు. కాన ఎంతచక్కగ పోరినను విజయము చేకూరుట దుర్లభము. 18వ తేదీని బ్రిటిషువారికి జయమును, శత్రువులకు పరాజయమును కల్గినది. ఇదియే రెండుసేనలకును గల భేదము. ముఖ్యముగ నీతిరాహిత్యత ఎక్కువగ శత్రు సైన్యముల యందు కానించుచున్నది.

మిత్రమండలివ్యూహాన్ని విజయములు.

ఎయిను, ఎయిలెట్టువద్దగూడ ఇట్టియుద్ధమే జరిగినది. పరామినికి చాలకష్టముగనున్నను వారు నిరాశముగ నుండు కేగుచునేయున్నారు. జర్మనుల ప్రతియుద్ధములన్నియు ప్రతిహతమైనవి. బాల్కన్సు, పల్వయ్యములో కలిగిన జయముల వలన ముందు ఎక్కువ లాభము కలుగునని తోచుచున్నది. పరామి సెప్టెంబరుల పురోగమనములన క్రిందిపుకు విమచిస్తే తటస్థించుచున్నది. దీనివలన వీరిను, ఉన్నాబులుముఖముగ పరుగిడిపోవుచున్న బల్గేరియనుపంక్తి అపాయముకలుగును. తూర్పున సెప్టెంబరులు ప్రిలెపునుండి వర్తారుచరకు పోవుచున్నాడు. వీరు వర్తారులోయికి సమీపించుటచే డొరెయన్ సరన్నుప్రాంత మందున్న మొదటి బల్గేరియను సైన్యమునకుగూడ గొప్ప యుద్ధ ప్రవేశము కలుగును. బల్గేరియనుల గొప్ప తిరోగమనమును గావించెదరని తెలియుచున్నది. పల్వయ్యములో సంగతులకను పూర్వముగ తెలియలేదు. మాపురోగమను అతిమరుగున నున్నది. దీనిజేసి మాకు విజయము కలుగునని తోచుచున్నది.

జర్మనుమిత్రుల కృతకృత్యము

గతవారములో జరిగిన ముఖ్యసంగతులలో ఆస్ట్రీయ జర్మనుల క్రొత్త సంధి యుద్ధమును ప్రాముఖ్యమైనది. జర్మను మిత్రులందరును సంధికి త్వరపడుచుండుటచే ఆస్ట్రీయనులు సంధిసూచలను తెలియజేయవలసి వచ్చినది.

ఆస్ట్రీయాలో ఎవరు నాచినన, అంతకలహములే. తిండి ఏమియు చాలుటలేదు. ప్రజలు మలమల మాడుచున్నారు. జేతనంతయు సంగ్రామముచే అలసియున్నది. తుర్క్కు బల్గేరియా జేతనములందు స్థితిగతులు విచిత్రమయియున్నవి. ఆస్ట్రీయాకంటె ఈ జేతనములు ఎక్కువగ యుద్ధముచే కృంగిపోయినవి. గత రెండు మాసముల నుండి జర్మను సైన్యములు, జర్మనులు నిరుత్సాహులుగ ప్రవర్తించుచున్నారు. నీతిరాహిత్యమయ్యున్నది. దీనికంతకునా వారసు కొన్నటుల విజయముకలుగక పరిభ్రమము కలుగుటయే కారణము. మిత్రమండలివారు సంపూర్ణవిజయమును పొందదలచు కొన్నచో వారికి సాధనసంపత్తి సంపూర్ణముగ నున్నది. అయ్యది వారికి నులభసాధ్యము. పరునాటకువందల మందియు 18 ఏండ్ల ప్రాయముగల జర్మను మూలబలమున కలరు. వీరు గాక రణరంగమునండి శత్రుగాత్రులై మరలివచ్చినవారును మరలొందరుగూడ కలరు. ఇయ్యది జర్మనుల సైనికబలము. ఇక మిత్రమండలి బలమున్నో :— పరామి సైన్యము, బ్రిటన్సు సైన్యము, ఆమెరికన్ సైన్యములు కలవు. అంతయుగలసి 100 లక్షలకంటె ఎక్కువగనున్నారు.

మిత్రమండలి సాధనసంపత్తి. శత్రుసాధనసంపత్తికంటె మిత్రమండలివారి కెక్కువ అధిక సాకర్యములు, అంగబలముగలదు. శత్రువులకంటె చాల ఎక్కువసాకర్యములుగలవు. అమెరికన్లు తప్ప మిత్రమండలి వారందరును అలసిపోయిరి. జర్మనులు తమ దౌర్భాగ్యశీతిని తెలిసికొనుచున్నారు. పడమటిరంగమునకు బాల్కన్సు, పల్వయ్యను రంగములయందు కల్గినవిజయములచే జర్మనుల అసహాయత బయల్పడుతున్నది.

రషియా కృతకృత్యము

గతవారము రషియాలో అంతటను సమరము జరుగనని నుడువదగును. సంగతులన్నియు లాభకరముగనున్నను వోల్గా ప్రాంతమందున్న జకోస్లావులు రిపబ్లికనును నున్నటుల తోచదు. వారికి సైన్య మెంతయోలేదు. మూల సైన్యములు గూడ స్ఫుల్బముగ నున్నవి. సైబీరియా యంతయు ప్రభుభక్తి పరాయణుల వాస్తవత మగుటచేతను, మిత్రమండలి స్వాధీనములో నుండుటచేతను, యినుపవారులు రాకపోకలకు సాకర్యముగ నుండుటచేతను వ్లాడివాస్టకునుండి జకోస్లావులకు సైన్య సహాయ మంపుటకు వీలుగనున్నది. ఇట్టిసందర్భమో వీరు తమ స్థానమును నిలబెట్టుకొనగలరు. బ్రెస్టు-లిటోవిన్సు-మరతులను మిత్రమండలివారు రంగీకరించరు. రషియాకు భంగకరముగ జర్మనులను విజృంభించ నొల్లదు. కాన దీనింబట్టి జేతనాంధ్రమును ప్రభుభక్తి పరాయణులగు రషియానులు మిత్రమండలివారు తమకై పోరుచున్నారని త్వరలో తెలిసికొందురు గాక! తెలిసికొని మనలో జేరుదురుగాక!

ఎఫ్, సెప్టెంబరు ఎదురుగ 6 వేల గజముల రంగముననే యుద్ధము జరిగినది. హిందొబద్ధ పంక్తి దగ్గర నున్న వేగు స్థానములను ముట్టడించివారము. ఇచట జర్మనులు బలమగ సంఖ్యా కులుగ నున్నవారు. విధివిరామములేక బాంబులను బరిపిసారు. టాంకుబండ్లు సహాయ మొనర్చినవి. కాని ఈ ప్రజ్ఞత మంతయు సాకర్యముగ లేదు. బురదతో నిండియుండుటచే టాంకు బండ్లు మసలబడుట వీలు లేకుండెను. పగలంతయు పోరివారము. ఛేదించబడినకంచె మాపురోగమనమునకు అడ్డమాయెను. గన్నీమాంటు పొలముదగ్గర జర్మనులు ఎక్కువ వేగముగల సెల్లులను ఉపయోగించిరి. ఈ అగ్నివర్షమునకు తాళలేక ఈ పొలమునుండి మరలివారము. కాని ఈ పొలమును శత్రువులు నిలబెట్టుకొనజాలరు. తుపాను వీరుచుండుటచే విమానములు పోరుటకు వీలులేకుండెను. మరళిరంగుల స్థానములను గుర్తించగల యుక్తము లీ విమానములే.

ఎఫ్ కి తూర్పున చెదరిపోయిన కందకములయందు శత్రువులు రాత్రి చొరబడిరిని జర్మనులు తెలుపుచున్నారు.

వెండియాలో, బ్రావెస్సువద్ద సెంటిక్వింటనుకు దక్షిణముగ ఓయిజును చేరినారమని గతరాత్రి పరామివారు ప్రకటించిరి.

11 టన్నుల బాంబులు పడుట.

అంధ్ర, సెప్టెంబరు 22 :— (రాత్రి 11 గం) బ్రిటిషు వాట్లు ప్రకటించిరి. 8 రోజులనుండి ఎఫ్ కి ఈశాన్యముగ శత్రువులు మొండికై కృత్యమో కాపాడకొనుచున్న స్థానమును పట్టుకొంటిమి. దీనికు త్రురముగ శత్రువులు ప్రతియుద్ధమొనర్చి మాస్థానములలో ప్రవేశించిరి. ఒకచోట శత్రువులు ఇంకను పోరుచున్నారు. తక్కినచోట్ల వారియుద్ధము ప్రతిహతమైనది. 11 టన్నుల బాంబులను బరిపిసారము. 8 శత్రువిమానములను నాశనము జేసివారము. మానిమానములు నాలుగు కనిపించుట లేదు. వ్యావెన్ సిన్నీను దగ్గరనున్న శత్రువిమానకాల టన్నుల బాంబులను బరిపిసారము. మా విమానము లన్నియు మురతీతముగ జేరినవి.

ఎఫ్ కియు యుద్ధము

అంధ్ర, సెప్టెంబరు 23 :— బ్రిటిషు శిబిరములనుండి రూటరువిలేజుకు డిల్లు తిరిగివచ్చినారు :— శత్రువులకు సహాయము క్రొత్తగ వచ్చినది. ఆ ఛైర్యముతో వారు ప్రచండముగ ముమ్ముల నెదిరి పోరుచున్నారు. నేటి యుద్ధమును ఎఫ్ కియు సమర మొనర్పిరి. హోల్ లెక్టు ఈశాన్యముగ ముఖ్యస్థానములను పట్టుకొంటిమి. సమరమంతయు ద్వంద్వయుద్ధముగ పరిణమించినది. ఆల్ పైనుటలము ముమ్ముల నెదుర్కొనినది. మూలపటములనుండి వచ్చిన సైన్యమును మరలొక రెండు పటములును మానేసలను ముట్టడించినది. 2 గంటలకు క్విన్ మాంటుపొలమును పట్టుకొంటిమి. తరువాత క్విన్ మాంటు

పాలమునుండి వెనుకకు పోలింది. ఈరోజున మాకు లాభములు గల్గినవి. ఆపాయకరమగు స్థలము దన్ని వేగుస్థానములను నా శేషము చేసినారము. విశేషముగ నవ్వుములను గూడ కలుగజేసి వారము.

బ్రిటిషువారివిజయము.

లండన్, సెప్టెంబరు 28:— బ్రిటిషువారివిజయమునుండి మాటయిలేఖకుడు ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. — విల్లర్సు గిస్టెయినుడగ్గరికి గాత్రము ముట్టడినట్లు వారము. మే మనుకొన్న స్థామలన్నియు మావశమైనవి. 100 మంది కంటే ఎక్కువక శత్రువులు మాచేజిక్కిరి. నేటిముదయమున మరల ఈ ప్రదేశ మందు యుద్ధము నారంభించినారము. మాకు జయము లభించిన కొలది ముందుకేచున్నారము. స్కార్ప్స్ నది కుత్తరముగ ఓప్పిసంయుక్త స్థలముదగ్గర కొంత ముందుకేగినారము. ఇది వోటసుపంక్తిలో చేరిన స్థానము. 11 వందల గజముల వైశాల్యముగల రజరంగమున 600 గజముల ప్రదేశమున వశపరచుకొంటిమి. మొదటియుద్ధముందు 60 మందిని బంధింపగ గొంటిమి.

శత్రువులు రెండుగ చీల్చబడుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 28:— కర్నూలుపంక్తిదగ్గర మిత్ర మండలివారు ప్రవేశించుటచే మొదటి రెండు బల్లెయను వైస్యముల మధ్యనున్న యిసుపవారి వీరి (మిత్రమండలి) స్వాధీనమైనది. ఈపంక్తి భేదించబడుటచే డెమరకావక్ దగ్గరనున్న 16 శత్రుపటాలములు రెండుగ చీలిపోయినవి. మనవారు కుత్తరముగను, డోరెయను ప్రదేశముందును వీరు తొందరగ తొలగి పోవుచున్నారు. కొండప్రదేశము మిత్రమండలి వశమగుటచే మైదానములో ప్రవేశించుటకు చాల వీలుగ నున్నది. తాము భాగిజేసిన ప్రదేశములను బల్లెయను అడవినిగ నాశన మొనర్చుచున్నార.

రుష్యా

బ్రిటనులోనున్న రషియను కాశ్యపులులు బంధించబడుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 22:— సోవియటు ప్రభుత్వపక్ష పాతులమీద ప్రతిక్రియలను జరుపుట బ్రిటిషు పరామరణమునవో 18-48 ఏండ్ల వయసుగల బ్రిటిషు పరామరణిని నిర్బంధావాసమున నుంచుమని రషియనులు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

రషియాలో ఏర్పాటులు

స్టాడివాట్సు, సెప్టెంబరు 22:— తూర్పురంగమున వశపరచుకొను విషయమును గూర్చి కయిజరుచేసిన హచ్చురికను గూర్చి రూటరుతో జెటసేనాని కొంతవరకు మచ్చటించి అందలి రహస్యమును తెలియజేసిరి. ఊరల్సు వెనుక రషియను వైస్యములు త్వరగా నియమించబడుచున్నవి. ఇదివరకపుడే 150000మంది వైస్యములో చేరిరి. వైసిక సౌకర్యములు లేకున్నను ఇంతమంది వైస్యములో చేరిరి. ఊరల్సును కాపాడుటకు 8 పటాలములు తక్షణము కావలయును. ఈ వైసిక ఏర్పాటులు ఇట్లు జరుగుచునే యుండవలయును. ఈలోపుగ జర్మను వైస్యములు ఊరల్సును మూసివైచినవి. నైజీరియాలో ప్రజాకాంతిని సుపరిపాలనమును నెలకొల్పుటకు ఓచుమ్మ ప్రభుత్వము వారు నమర్దలు. స్టాడివాట్సులో వైసిక సౌకర్యము ప్రకటించబడినది. దీనితో హోర్యకు రాజకీయచర్య అంత్యమైనది.

న్యాయస్థానవార్తలు.

తిరువల్లిక్కేడి దోపిడి కేసు:— ఈ నెల 8-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3-30 నిమిషములకు కన్నయప్పన్ అను వాడు నెంటు భామను మాంటుకుండి బియ్యపు బస్తాలను మహమ్మదు ఉబాబల్లా అనువానియొద్దకు దీసుకుపోయెను. మిర్సా పేటలో వర్తకముచేయు ఉబాబల్లా అనువడు 18 బస్తాలను పుచ్చుకొని తన మకాణములో వేయించుకొనెను. మిగిలిన బస్తాలు బండిమీదనుండగనే అబ్దుల్ గని, గోవింద్, దొరై స్వామిఅను వారు ముగ్గురును మఱికొంతమందియు ఆ బస్తాల వై బడి ఎవరిచేతికి వచ్చినవి బియ్యము వారు ఎత్తుకొని పారిపోవుచుండిరి. ఇంతలో పోలీసువారు వచ్చి మొదటి నేరస్థులను బస్తావట్లు విప్పచుండఁ పట్టుకొనిరి, రెండుమూడు ముద్దయిలు బియ్యపుముటలతో పారిపోవుచుండగ పట్టువడిరి.

రాజధారి మేజిస్ట్రేటుగారు కేసు విచారణచేసి వీరి ముగ్గురిపై నేరా రోపణము గావించిరి. ముగ్గురును జామీను మీద విడుదల కావడిరి. కేసు విచారణ అక్టోబరు 7-వ తేదీని జరుగును.

జామీను పట్టినను:— 1917 సంవత్సరముమార్చి నెలవఱకు జాతీయనిధి గుమాస్తా పనిచేయుచుండి ఆ నెలలో తన ఉద్యోగమునకు రాజీనామా ఇచ్చిన పార్థసారధి మొదలి అనువానికి నిధి యజమానులు 15 రూపాయల బోనసు ఇచ్చిరి. పిమ్మట మఱి కొన్ని దినములకు లెఖలు సవరింపబడి సొమ్ము తక్కువరింపబడినది వారు గృహించి పోలీసువారికి తెలియపరచిరి. వారు పార్థసారధి మొదలిని పట్టుకొని దగాక్కిందకేసు చేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు వారిని జామీనుమీద విడుదలకు అంగీకరించ నందున జామీనుమీద విడుదలచేయుటకుట మైజిస్ట్రేటులో తరఖాస్తు చేయ బ డె ను. లెఖలు సవరింపబడి ద్రవ్యము దొంగిలించబడినట్లు కేసు చేయబడినప్పటికి నేరస్థుడు తన ఉద్యోగమునకు రాజీనామా యిచ్చుటకు బూర్వము లెఖలు ఆడిటుచేయబడినవనియు ఆడిటుగారు లెఖలు సరిగ నున్నవని తీర్మానించినట్లును న్యాయ మూర్తుల యెదుట వాదించబడినది.

నేరస్థుడు 2 వేల రూపాయలు భరావతు చెల్లించి ఒక్కొక్కడు వెయ్యి రూపాయల వొప్పున ఇరువురు జామీను దారులను తీసుకవచ్చిన నేరస్థుడు జామీనుమీద విడుదల కావడవచ్చునని న్యాయమూర్తులు తీర్మానించిరి.

లండన్, సెప్టెంబరు 22:— మాస్కోనుండి ఇట్లు సమాచారము తెలియుచున్నది:— ఫిక్ లాండు వ్యాపార పోయి నవో బ్రిటిషు, పరామరణాయుధాలను, కాన్ సలులను పోని చుట్టకు రవ్యను ప్రభుత్వమువారు ఆంగీకరించెదరని తెలుప జేయి కాన్ సలులకును జనరలు అనుచుచిటి టివిరనుగారు తెలియజేసిరి.

జపాను ఆక్రమకేసు:— 18-వ తేదీని స్టాబోవ్స్కు చినాకు, అవిష్టి వీరులను జపాను ఆక్రమకేసులు వశపరచు కొనె నని వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి. కొక్కొక్కదగ్గర 2 వేల ఆస్త్రియను, జర్మనలు పట్టువడిరి. వీరు ఆమూరుకు దక్షిణభాగమున పట్టుబడిరి.

The Bombay Legislative Council.

POONA, September 24. The Bombay Legislative Council met to-day at 11-30 His Excellency the Governor presiding. The discussion of Rent Bill was taken up. Four amendments were proposed, three of which were lost and the fourth was withdrawn. The Bill was read for the second and third time and finally passed. The act as finally passed has substituted fine for imprisonment in the penal clauses of the Bill. Afterwards discussion about resolutions on matters of general public interest was taken up. The Hon'ble Mr. Godbole proposed a resolution recommending the Government to appoint a committee to consider and report on the question of prevailing minute subdivision of agricultural lands in the Presidency and upon measures to be adopted for consolidating such minute subdivisions as have already taken place. The resolution was defeated after a lively debate in which the supporters of the resolution observed that the Government was not sympathetic towards it because they were afraid to wound popular feeling which was really not very strong against it as the Government supposed. His Excellency pointed out that the Director or Agriculture had framed a bill on the subject but the supporters of the resolution characterised it as not going far enough but the Government of India thought that even that Bill went too far.

The Thakur of Kerwada moved a resolution asking for the repeal of the Gujarat Talukdars Act, 1886 which was afterwards withdrawn.

Khan Bahadur Gaffar moved a resolution recommending an enquiry by the Government into the effect of restrictions imposed on the admission of pupils in secondary schools.

Sir Ibrahim Rahimtullah on behalf of the Government said that such an enquiry was already undertaken and that they were prepared to meet the growing demands for English education as far as funds would allow.

The Hon'ble Mr. Hidayatulla moved a resolution recommending that communal representation by separate electorates be granted to the Mussalmans of the presidency proper on such municipalities as have the right of electing two thirds of the Councillors.

Sir Ibrahim Rahimtullah said a local Self-Government committee was appointed with Mr. Pratt as Chairman and till their report was out the Government was unable to give a definite opinion in the matter. The resolution was withdrawn. The Council rose at a late hour and will meet to-morrow.

Bombay Corporation.

The Question of Grain Shops.

BOMBAY, September 24. A meeting of the Municipal Corporation was held yesterday, Mr. Rahimtullah Currimbhoy presiding. The Corporation had to wait for nearly 20 minutes before a bare quorum could be mustered at and at 3-30 P. M. (Bombay time) half an hour after the time at which the proceedings should have commenced there were exactly 20 members including the president and throughout there were not more than 26 members present. The Corporation discussed the question of cheap grain shops in the city and the ways of popularising them. It was complained that the poor people did not like the quality sold and that they wanted credit. The following resolutions were then passed:—That the Commissioners be requested to make a quarterly report showing the number of grain shops he has opened from the grant placed at his disposal with the localities where they are opened and at what outlay. The present mosquito and plague epidemic was also discussed, and as many of the important items and resolutions were transferred to October agenda the Corporation were able to finish their September agenda before adjourning.

European Entering a Temple with Leather Boot.

Simla, September 25. The following telegram has been sent by Babu Sahab Jivanlal Pannalal, President of the Jain Association of India to the Private Secretary to H. E. the Viceroy at Simla.— The Jain Association of India learns with great regret that the Agent to the Governor-General in Rajputana with the Officer Commanding, Mhow Division, entered the Dilwara Temple at Mount Abu with leather boots after due protest for which the feeling of the Jain Svetamber Community in India is hurt and prays that the concession granted by the Government of India in letter No. 2591 C of 1918 from the Magistrate of Abu should always be maintained.

Looting Scare.

TINNEVELLY, September 25. All the shops and bazaars in Tinnevely were closed yesterday owing to a looting scare. It appears that a villager went to the rice bazaar and wished to purchase rice and on the refusal of the bazaar man to sell it to him at 4 measures per rupee the man became angry and strewn the contents of a sack. This was magnified into a loot and the news spread like wild fire and even the bazaars in Tinnevely. Bridge were closed. The Municipal Chairman and the Circle Inspector of Police were on the spot and restored quiet and the shops were re-opened.

BANGALORE, September 25. Mrs. Cadambi Srinivasachariar presided at the fourth annual meeting of the Mahila Sena Samaj, a ladies association in Benalore City, on Saturday last. In the course of her speech she referred to women education in ancient times and said that there was high standard of household life in India, as well as a state of civilisation prosperity and good government that obtained in consequence.

Weather Report.

SIMLA, September 25. The weather is still only slightly disturbed in the Bay but there is more cloud in the Peninsula. A disturbance from the west continues giving scattered falls in the extreme north. Rainfall has been nearly general in lower Burma and local in the south Hyderabad, Mysore, Madras Deccan and north Madras coast. A few falls also occurred in Upper Burma, Bengal, Orissa, Kashmir, North West Frontier Province, Konkan, Bombay Deccan, Malabar and south Madras coast. Chief amounts are:—Victoria point 1 1/2 inches. Mergui 3, Yamethin and False point 1, Cherat, Chitaldrug, Bangalore and Cuddapah 1/2. FORECAST:—Extension of rain along the east coast of the Peninsula.

శ్రీ గుభయములేదు.

వైద్యరత్న కండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

శ్రీ గుభయములేదు (1045)

నివారకావధములు

మా మందులు గడచిన యిరువది వత్సరములకు ఇండియా, బర్మా, సింగపూర్, తేలములయందును, స్వచ్ఛందస్థానముల యందును అనేక స్థాన క్రోగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించు

శ్రీ గుభయములేదు.

ప్రామాదిపానకము 6 కొమ్మల బుడ్డి ౧౬ కిల్లు ౧-౦-౦ | శతభాగస్సుతం 1 కొమ్మ బుడ్డి ౧౬ కిల్లు ౦-౧౦-౦
డిబ్బా 8 " " ౦-౧౦-౦ | డిబ్బా 1 " " ౦-౦౦-౦

పాత్రకింగు పోస్టేజీవేలు. కొరువారికి మానెడ్ల కాగితములు గురితముగ పంపబడును.

తంతి విలాసము:— "వండిట్" మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, గుగ్గి, ఆచారప్పన్ వీధి, జి.టి. మదరాస్.

The Imperial Legislative COUNCIL.

Further Discussions. The Agricultural Position.

SIMLA, September 24.

The council resumed this morning Sir George Lowndes presiding.

Mr. Shukul

moved for a mixed committee to be appointed by the Provincial Governments to enquire into the economic condition of agriculturists in a few typical Government, Zemindari and Nam villages. He said the resolution had great bearing on the moral and material condition of the people. That was his justification for bringing it forward during the war. Political progress was inextricably bound up with economic progress and the question therefore must be considered along with the reform report. There was also the question of mass education. These reforms would involve heavy expenditure and the ways and means must be considered. India he said was essentially an agricultural country and he quoted Sir Charles Eliot on the condition of the peasantry. The pinch of the war was also beginning to be felt. He said fifty millions of people were dragging a miserable existence and some dying of starvation.

Sir Claude Hill wanted to know exactly what he meant.

Mr. Shukul said that he was quoting from the Congress resolution. He also quoted Mr. Moreland, illustrating that the agriculturists were badly housed, badly doctored and underfed. There were due to a variety of causes including the deterioration of the soil and the ever increasing rate of assessment. The time had come when the Government should take a bold step in alleviating the distress of the people.

The Maharajah of Kasimbazar urged the necessity of a committee which might go into the whole question of agricultural position. It was incumbent on every one in India to know how the country stood economically.

Sir V. Lovett.

Sir Verney Lovett thought that the resolution would not be liked by the Provincial Governments at the present moment. It would impose too much burden on the over-worked officials specially at a time when every province was engaged in war work. All the same the officers were doing their best and what was really needed was improved method of agriculture. He strongly deprecated the acceptance of the resolution.

Mr. Walsh said that the position in Bihar was exactly the same as pointed out by Sir Verney Lovett and he could not support the resolution.

Sir Claude Hill

congratulated the mover on his speech and had no complaints on the score of arguments or for heard on abstract principles, but he wanted to point out that the Hon'ble member had made specific proposals to ask the Local Government to appoint a committee to enquire into typical cases. The case for the Government was stated in reply to Mr. Ramarayanagar in 1915 and there was no particular aspect which called for an enquiry. Mr. Shukul had however circumscribed his proposals and even that would be undesirable for acceptance. Sir Claude Hill gave his reasons and traced the progress after the famine conditions in 1899 and also detailed the various methods which were in progress for obtaining dates of rural India including the establishment of record of rights in permanently settled districts in India and he alluded to the late Major Jack's economic report on Barkerkunj district. They did not delight in secrecy as Mr. Sastri thought, but shrank from modesty from advertising their goods. He referred to the writing of Mr. Sitaram Pandit on the improvement of the position of people in Kathiwar and Gujarat. Concluding he quoted Sir Denzil Ibbetson's reply to Mr. Gokhale that such an enquiry was misleading and dangerous and also quoted Mr. Datta's report on prices in India, who held that there had been undoubted progress all round and the standard of living among the landholders and ryots had also increased. Nobody had greater regard than himself to Dr. Mann and his conclusions after enquiry into typical Deccan villages were most valuable but some were not conclusive, and he read extracts of review of his book by Mr. Keatinge, an equally competent authority. Sir Claude Hill admitted the desirability of enquiring into the economic position of homogeneous villages and was quite ready to draw the attention of local Governments to the subject matter of the resolution, and also acquaint them with the discussions of the council to-day and leave the whole question to their discretion. He hoped the Hon'ble mover would agree to leave the question at that stage.

Mr. Bannerjee thought in view of the sympathetic speech of Sir Claude Hill, Mr. Shukul would withdraw his resolution. There were one or two points which called for criticism. The debate disclosed that there were two schools of thought which an enquiry might help to clear the atmosphere and set the question at rest. He thought that the late Major Jack had left a book of valuable information which he hoped would be published by the Government and made easily available.

Sir Claude Hill:—The book has been published by the Government.

Mr. Bannerjee:—Will the members of the council be supplied with copies? [laughter]. In conclusion he rejoiced that Sir Claude Hill would forward to the Local Governments the subject matter of the resolution.

Mr. Shukul withdrew the resolution in view of the sympathetic attitude of Sir Claude Hill and his assurance to acquaint the Local Governments with the present debate.

Appointment of Agent-General in London

Mr. Khaparde

moved for taking into favourable consideration the appointment in London of an Agent-General to the Governor General to discharge for India the duties that are performed by the Agents-General for Colonies and to adjust the existing machinery of India Office accordingly. He said that as usual his resolution was divided into two sections. The first part was easy as all British colonies had maintained either Agents-General or High Commissioners and the latest was Resident Ministers. They performed both political and fiscal duties but

for the Agent General for India at present he did not like to assign any political duty as their political conditions were in fluid condition. He would be something of a Trade Commissioner in the beginning and eventually becoming Resident Minister in London. He described the strength and expenditure of the India Office and said they never liked the India Council. What he wanted was an Agent-General to take over the duties of the Finance committee of the India Council as well as charge of the India Office Stores Department. He thought that the stores should be bought in India but some purchases in London were inevitable. He would make over the stores department to the Agent-General who would act as Trade Commissioner as well as head of Commercial Intelligence and advertise our industries and manufactures. He would undertake to purchase gold and silver.

Sir William Meyer: I may inform the Hon'ble Member that we do not purchase gold in England.

Mr. Khaparde said that he was glad that they did not buy gold but silver. He would like the Agent-General to sit on boards of companies and also wanted a branch state bank in London. He wanted that a number of appointments at the India Office should be given to Indians and also establish a system of exchange between officials in India and men at the India office. His proposals would lead to great solidarity.

Sir F. Currimbhoy.

Sir Fazulbhoy Currimbhoy said that he did not bear the Hon'ble Mover to state what would be the functions of the proposed Agent-General. He disputed the efficacy of the appointment in buying stores in England. He wanted stores to be bought in India and said when the report of the Industries Commission was published Mr. Khaparde might bring forward a resolution after knowing the recommendations of the Commission.

Sir George Barnes

in replying said he had broken down various duties and it was whole time job. What the Hon'ble Member mainly wanted was to transfer the stores department to somebody responsible to the Government of India, but he agreed with Sir Fazulbhoy Currimbhoy and hoped that India in future would be more independent in industrial matters and less dependent upon foreign supplies and asked whether the establishment of the Stores Department in India was not more preferable. It was difficult to imagine any better form of subsidy than Government orders and these will be thrown away if the resolution was accepted. However rapid might be the progress in India some purchases must be made in London but suggested that it should be entrusted to Mr. Chadwick, Trade Commissioner. He would demur Mr. Chadwick would be wasting his time on looking after Indian students. The Government could not accept the resolution and he invited the mover to withdraw the resolution.

Mr. Khaparde was glad to welcome the news of Sir George Barnes in respect of the Stores Department and in respect of other duties he did not abate his apprehensions. Their Resident should have establishment enough to meet his obligations. He regretted he could not withdraw the resolution but would abide by the vote of the Council.

The resolution was put to the Council and lost.

Mr. Patel.

The Hon'ble Mr. V. J. Patel moved that all legislation necessary to give effect to the reforms as indicated in the Local Self-Government resolution, dated 16th May 1918 shall be undertaken by Provincial Legislative Councils to be constituted under the Chelmsford-Montagu reforms and not by the existing Provincial Councils. He pointed out that some suggestions made in the resolution could be given effect to by executive orders and others by law and his resolution referred to the second point. He alluded to Mr. Sarma's resolution that administrative sanction to bills relating to primary education and local self-government be withheld till reforms were published, but this was negative. The speaker criticised the points named in the debate and pointed out that Councils as at present constituted could not do justice to bills relating to Local Self-government. He referred to paragraph 197 of the reforms report and held that Legislative Councils contemplated in the reforms report was best fitted to undertake these bills. He said if the Government gave him an assurance he would withdraw the resolution, otherwise he would put it to the Council for decision.

Sir Sankaran Nair.

Sir Sankaran Nair said if there was reason not to accept Mr. Sarma's resolution last year there were still more reasons now why he could not accept the present resolution. If any measure was repugnant to the Local Council's the Government of India would not accord its sanction. He mentioned that Local Self Government Bills in Assam and the Central Provinces Legislative Councils were postponed at the instance of non-official members. Local Governments had accepted the Government of India's resolution on Local Self-Government and there was no reason to suppose that they would act against it. He gave the same assurance to the mover as he did last year to Mr. Sarma.

Mr. Patel withdrew the resolution.

Pay of Indian Sepoys.

Mr. Khaparde's Resolution.

Mr. Khaparde moved that the recommendations of the Delhi War Conference as regards the pay of Indian sepoy be carried out at an early date. He said since he had given notice the pay and position of the Indian army had been improved and asked for an assurance that concessions given during the war would be reconsidered and continued afterwards.

General Bingley

General Bingley said he could not give any definite assurance, but he could safely say that after the war there would be reorganisation in many directions and Indian soldiers would benefit by it. The resolution was withdrawn.

Indian Mercantile Marine.

Mr. Sarma's Resolution.

Mr. Sarma moved for steps to be taken in assisting and developing Indian mercantile marine. The principles of this resolution, he said, were accepted at the Delhi Conference on the recommendation of the resources sub-committee. He wanted the Legislative Council to determine the policy of continuity not only for the war period but also after the war. The Council had already an assurance from Sir George Barnes while replying to Mr. Shukul and he felt that he had brought the resolution

under good auspices. He contested the assumption that ship building was a large order considering the insignificant position that India occupied but those who were conversant with Indian history knew perfectly well that they were not asking for an artificial propping up of industries. In the past India was a maritime power and shipbuilding had flourished. At the close of the war the existing shipping would be inadequate to carry on trade, and dwelt at length on the present rise of freight. Without competing with England there was enough room for expansion of shipbuilding and the Government should undertake the organisation of this branch of industry.

The Commerce Member's Reply.

Sir George Barnes said the Government had already considered what could be done in improving Indian tonnage and recounted the efforts of the Munitions Board in this direction which had already been published. It was not possible to make any progress in building steel ships during the war but steps had already been taken with regard to the construction of wooden ships, and he detailed Government measures regarding this. He said at present forty four sea going vessels were being built at various ports in India to carry a weight of one hundred tons. Immediately the war was over, vigorous efforts would be made.

To Revive Indian Shipping Industry.

Whether Government assistance was required or not would be considered when the time came. He said he could not accept the resolution as it was worded, but if the mover agreed to consider any resolution to the effect that as soon as circumstances permitted the Government should consider in what way the industry of ship building could be encouraged in India he could gladly accept the proposition.

Further consideration was postponed till the Council meets to-morrow.

Military Situation Reviewed.

Notable British Success.

SIMLA, September 23.

The following are the more important portion of the Military Outlook's review of the general military situation this week:—The fighting on the main battle front during the past week had been of considerable importance. The British attack on the 18th September between St. Quentin and Gouzeaucourt was a notable success; for it was delivered in unfavourable circumstances and yet resulted in complete victory. Similarly the German attack between Trearaut and Locuvres on the same day was a notable failure. These operations showed the relative value of the two armies. The German army is still a fine military machine and German troops are fighting stubbornly and well, but they no longer seem to have that high morale without which victory is impossible. On the 18th a British attack succeeded and a German attack failed. That is the difference between the two armies, a difference mainly of morale.

Allies Progress and Successes.

The fighting between the Aisne and Ailette has been of a similar nature. The French had no easy task, but they have made steady progress and all the German counter-attacks have failed. Our success in the Balkans and in Palestine give promise of results of great importance. The Franco-Serbian advance is threatening Pilep, thus endangering the Bulgarian line of retreat on Velez and Uskub. Further east the Serbians seem to have reached the road from Pilep to the Vardar and their proximity to the Vardar valley is a serious menace to the Bulgarians' first army in the Lake Dorian area. A Bulgarian retreat on a large scale seems probable. In Palestine our information is still incomplete, but the rapidity of our advance is such as to justify us in looking forward to a big victory.

Central Powers Situation.

One of the most important events of the past week has been the fresh Austro-German peace offensive. These peace overtures have been caused by the longing of the Central Powers for peace and by their realisation of the utter helplessness of the struggle.

Austria is torn by dissensions. There is serious shortage of food and great war weariness exists throughout the nation. In Turkey and Bulgaria conditions are thoroughly bad and war weariness is even more pronounced than in Austria. As for Germany the morale of the army and nation has suffered severely in the last two months, all the more owing to their having fallen from the expectation of victory to a certainty of defeat. No sane man can fail to realise that if the Entente Powers wish to achieve complete victory they have the power to do so. Germany's reserve consist of four hundred and fifty thousand, eighteen-year old boys "plus" some hundreds of thousands of returned, wounded and combed out men who will become available in the next few months. Against this is the man-power of France and the British Empire "plus" that of America which amounts to considerably over ten millions.

Resources of Entente Powers.

As regards resources in money and material, those at the disposal of the Entente Powers are of course immensely superior to those of the enemy and it must not be forgotten that whilst other belligerent nations are more or less tired and war-weary, the United States are absolutely fresh. Even more than the Germans their allies must realise the helplessness of the struggle and the inevitableness of their ultimate defeat. This feeling will be considerably strengthened by our great victories in the Balkans and in Palestine as well as by those on the Western front.

The Russian Situation.

During the last week there has been fighting in practically all parts of Russia. Whilst the general trend of the operations has been favourable, the position of the Czechoslovaks in the Volga region does not seem to be secure. Their numbers are limited and they have small reserves. As Siberia is now almost entirely in the hands of loyal Russians and the Allies and through railway communication exists with Vladivostok, we shall be able to support the Czechoslovaks and help them to maintain their position. It is to be hoped that the pronouncement of the Allies to the effect that they will not recognise the terms of the Brest-Litovsk treaty nor countenance German expansion at the expense of Russia will show all loyal and patriotic Russians that we are fighting their battles and will lead them to rally to our side.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Palestine Front

H. M. The King's Congratulations.

LONDON, September 23.
The Press Bureau states that the King has telegraphed to General Allenby as follows:—With pride and admiration we have received the news of the ably conceived and brilliantly carried out operations in which British, Indian, and Allied Forces under your command with the support of the Royal Navy have gained a complete victory. I am confident that this will rank as a great exploit in the history of the British Empire and will ever stand as a memorable testimony to British leadership and fighting qualities of the British and Indian troops.

Turks Boxed Up.

LONDON, September 23.
Reuter learns that in Palestine the Turkish roadways of escape towards the Jordan are blockaded. Nazareth, Beisan and Magamie, while the Nabulus road is cut at Elcamie, thus the remaining Turks westwards of the Jordan are boxed up. Moreover all their transport guns, rolling stock and stores have been captured. As a fighting force they do not exist. The estimate of eighteen thousand Turks west of the Jordan based on the 20th was the bayonet strength and did not include artillery, machineguns and other units. The ration strength was sixty thousand of whom combatants numbered thirty-five thousand.

An Exciting Incident.

LONDON, September 23.
Reuter's correspondent at Palestine Headquarters, wiring on September 20th, says:—An exciting incident occurred, when a staff car, with four Turkish officers routing a corner, met a British armoured car. The Turks defended themselves with revolvers, but all were captured.

All day long aviators were bombing and machinegunning roads packed with a confused mass of transport. Some airmen returned five times for fresh bombs. One flight holds a record of 105 hours flying.

Irish and Indians Attack.

LONDON, September 19.
The Irish and Indians to-day attacked westwards of Nabulus road and are progressing splendidly. They were accompanied by a unit of Cape coloured troops, who captured a strong position called "Square Hill," as well as the first gun, taken in this sector, showing great gallantry and push.

General Allenby's Victory.

LONDON, September 23.
Mr. Massey wiring from Palestine Headquarters says:—General Allenby concealed his intentions in a most masterly way, launching a tremendous artillery and infantry attack which crushed a very intricate system of defences, then throwing in cavalry which swept the plain near the coast. The troops prior to the battle always moved by night, hidden during the day by orange groves, our mastery of the air preventing enemy observers from noticing any change in dispositions in a country where marching troops raise huge columns of dust and observation posts command a wide range. The advance of the cavalry was a wonderful spectacle. British Australian and Indian troopers moving rapidly over a wide expanse, crossing deep wadis and sandy wastes with remarkable ease.

Effect of Victories Discussed.

LONDON, September 23.
General Allenby's victory is hailed as a model in conception and execution and is the most complete hitherto attained by the Allies in any theatre. A special tribute is paid to General Allenby's use of cavalry. The immediate effect is the liberation of the Holy Land for it is anticipated that General Allenby will have little difficulty in entirely clearing northern Palestine. He will be able to relieve his communications by establishing a sea base at Haifa, whence the railway runs to Beisan and Damascus. Thus the whole Turkish railway system in Southern Syria will be controlled by the Anglo-French forces. But the Turkish disaster is bound to have a profound reaction in Constantinople and Sofia, to compromise the situation of the Turks in Mesopotamia and terminate Turkish adventures in Persia and the Caucasus.

Press Comments.

The Daily Telegraph, which declares that the existence of the Ottoman Empire is imperilled by one of the master-strokes of the war, points out that General Allenby has struck unexpectedly early and has all the campaigning season still before him.

The 'Morning Post' urges that a diplomatic effort be made to detach Turkey from the Central Powers.

Turkish Army's Position.

Reuter's correspondent with the Palestine army in a wire dated Saturday says:—In and around the plain of Esdraelon the Turks have found their Armageddon. A large proportion of the Turkish army in Palestine is accounted for and the remainder on the other side of the Jordan has little prospect of escape. The Turks on this side of the Jordan consisted of the Seventh and Eighth armies commanded respectively by Mustafa Kemal Pasha and Nureddin Pasha. Their two armies suffered heavy defeat through General Allenby's lightning stroke coupled with our troops' astounding mobility. Entrapped the Turks are in a regular net of British troops and Turkey has suffered a blow from which it will be difficult to recover. Even if she could find the men it would be impossible to replace material losses. The defeat may have a far reaching effect on the general situation in the Turkish army and especially on the political situation in Constantinople, where a strong committee for anti-German propaganda has lately been making important progress.

LONDON, September 23.
Up to the present we have taken as prisoners twenty-five thousand combatants. The Turks east of the Jordan who remain to be dealt with are on the line of Hedjaz Railway and comprise 6000 to 8000 bayonets and a ration strength of thirty thousand. Military circles are astonished at the rapidity of the Serbian advance. They are fighting so splendidly that it is interesting to recall the Kaiser's statement that Serbia was out of war. Enemy is falling back on British front at Lake Doiran. The only roadway of retreat is Kosturino-Sirumitza road, which is heavily shelled and bombed. Enemy is without a lateral line for a long way to the rear. Important developments are anticipated.

General Von Sanders Escapes.

The Great Part Played by Indian Armies.

LONDON, September 24.
Reuter learns that General Allenby defeated three Turkish armies commanded by Liman Von Sanders. These armies came from the Dardanelles and comprise a ration strength of a hundred thousand. General Allenby practically annihilated two armies. The Turkish hold on Hedjaz including the closely beleaguered garrison at Medina depends upon their ability to maintain the present position while the Turkish garrison in Asia and Yemen will irrevocably be cut off from Europe by its failure. It is here that the help of Britain's Arab Allies will be felt. They have already cut Turkish communications with the north both above and below Dera. Liman Von Sanders escaped but by a narrow margin of six hours. The number of Turks taken prisoners during the last twelve months is over fifty thousand. One of the most remarkable facts of General Allenby's achievement is the reorganisation he has effected since the German Western Offensive on March 21st which necessitated a withdrawal to France of the part of his force. It is a source of the greatest satisfaction to the Empire that India has had such a large share in this far reaching victory. Their striking power and manoeuvring capacity which have been developed under able leadership are most noteworthy.

King Hussein's Army Occupies Maan.

LONDON, September 24.
The Palestine communique says:—Eastward of Jordan enemy is withdrawing towards Amman on the Hedjaz Railway. Australian, New Zealand, West Indian, and Jewish troops are pursuing and have reached Es Salt capturing guns and prisoners. Our cavalry in the north occupied Haifa and Acre after a slight opposition. The number of prisoners increasing and totalling exceeds twenty-five thousand. King Hussein's Arabs have occupied Maan and are harassing bodies of enemy retreating along the railway towards Amman.

Western Front

General Situation very Favourable.

British Attack A Fine Performance.

ALLAHABAD, September 24.
LONDON, September 20th.—The general situation is very favourable. A quarter of a million prisoners and 8,000 guns will soon be reached. Ours is the greatest of all the offensives. The staff work was so good that the enemy was deceived as to where the blow was coming. The enemy prepared a concentration against a British attack north of Gouzeaucourt, but our attack went in the south instead. The Germans released the north force immediately in the hope of countering our attack, but were defeated both north and south. This was a fine performance. F.M. Sir Douglas Haig has eased the line and is now close in front of the Hindenburg line, compelling a massed defence towards Metz. The operations affect great French interests in this historic area.

Operations on Russian Front.

The Germans are doing their best to avoid operations on the Russian front so as to release divisions for the West but are compelled to send to the Balkans and retain their forces in other areas. The Baku force after a fight has accomplished a brilliant withdrawal.

German Utterances Chastened.

The German papers are gloomy over the Western situation. General Von Bulow says that the British infantry is superior to the German. General Detting says that Germany needs peace by understanding, a victorious peace would mean a fresh war. German utterances in fact are much chastened. The German army is very weary of the war. The vitality of the Allies has disheartened the enemy and his resistance is undoubtedly weakening—('Pioneer' special cables.)

Only an Interlude to More Important Operations.

PARIS.—A semi-official statement emphasises that local actions to which fighting on the west front was limited yesterday are merely an interlude prior to the imminent resumption of more important operations. These actions were most successful. The British are progressing west of Orlat while the French south of St. Quentin by the capture of Vedhull are progressing on the Oise and threaten La Fere with envelopment from the North. These successes are useful as bases for subsequent operations. As regards Macedonia the swift advance of the Allies threatens Prilep and also the famous Babusa pass. As an instance of disorderly retreat of the Bulgarians two battalions of the latter on throwing down their arms were machinegunned by German troops. Owing to the cutting of communications the Bulgarians are famishing and fleeing into the interior. On the contrary the Allies electrified by their success are advancing with extraordinary dash.

British Make Good Progress.

LONDON, September 23.
Reuter's correspondent at British headquarters says:—Last night we attacked from a point below Villers Guislain attaining our object and taking over a hundred prisoners. Fighting was resumed in this region this morning. We are following up the advantage gained. North of the Scarpe we made good progress near the Oppy junction a point of the switch line with the Wotan system. On a front of eleven hundred yards we gained an average depth of six hundred taking sixty prisoners in the first onslaught.

Naval Air Raids.

A Month's Record.

LONDON, September 23.
The Admiralty states between September 17th and 21st air force contingents attached to the Navy made four raids on Bruges Docks, dropping eight tons of bombs. They also successfully bombed five aerodromes and in air fighting destroyed six enemy machines and drove down five out of control. Three of our machines are missing. A hostile balloon was shot down and fell in flames in a balloon camp setting fire to three hangars, all of which were burnt out.

London, September 23.
A Wireless German official Communique says:—Enemy during night obtained a footing in isolated trench sections eastward of Ephey.

LONDON, September 24 [1 A.M.]
Last night's French communique says:—Southwards of St. Quentin. We have reached the Oise between Venduill and Travecy.

11 Tons of Bombs Dropped.

LONDON, September 23. [11.30 P.M.]
The British communique says:—By a successful operation this morning northward of Ephey we captured a strong point which enemy has stubbornly defended for the past three days. Northwards of this locality, a hostile counter-attack entered our positions at one point, where a party of enemy is still holding out. Elsewhere the attack was repulsed.

Aviation:—Overcast and showery weather yesterday. We dropped eleven tons of bombs and destroyed eight hostile machines. Four of ours are missing. Our nightfliers dropped four tons of bombs on an enemy aerodrome near Valenciennes. All our machines returned.

Enemy Attacks Repulsed.

LONDON, September 24.
The British communique says:—Fighting is taking place to our advantage eastward of Vermand where we are progressing. We successfully repulsed a local attack northward of Little Priel farm taking prisoners. Enemy attacked our new positions southeastward of Gavrelle during the night supporting the assault with heavy barrage. But this attack was completely repulsed and our line remained intact. We slightly improved our position northwards of Moenves and a successful minor operation during the night regained a portion of the old British front line southward of Vortezeele. We drove off raiders westward of Beneglisse and eastward of Neuve Chapelle. Enemy made a raid west and south of the Scarpe river.

London, September 24—4.10 P.M.
The French communique says: There was marked artillery activity during the night in the region of St. Quentin and between Ailette and Aisne. In Champagne we carried out two raids in the region of Berthes and near Butte-Du-Mesnil. We took forty prisoners.

Salonika Front

Enemy Cut into Two.

London, September 23.
PARIS.—The arrival of the allies at the line of the Vardar, gives possession of the railway skirting the river, forming a line of communication between the first and second Bulgarian Armies. The cutting of this line at Demirkapou means that enemy forces, comprising sixteen divisions, are divided in two, and they are nearly preparing to retreat, both north of Monastir and in the Doiran region. By the mastery of the mountain zone, the allies are now able to debouch into the plain. The Bulgarians are systematically destroying evacuated regions.

The Great Serbian Victory.

Bulgarian Demonstration.

LONDON, September 24.—1.15 A.M.
The French Eastern communique says:—The Allied successes in Macedonia are attaining the character of a great victory. The French and Serbian rapid advance towards the middle Vardar has compelled the enemy along the whole front of 150 kilometres between Monastir and Doiran to retreat precipitately. The Allies are in close pursuit. Northeast of Monastir we have reached the line Mogila-Kanatlarthikalyani while the Serbian marching on the Prilep and Babusa Pass have reached the Vardar from Demirkapou to Gradsko, some detachments have already crossed the river. On the right bank in the Vardar Valley the Allies are beyond the line of Koynskoteurinet. On the left bank they have carried Chevgnelli also the whole of the first enemy line as far as the Lake Doiran. Rearguards are endeavouring to stem the pursuit. Enemy columns on roads in the region of Monastir, Krusovo and Prilep are fleeing in indescribable disorder under incessant bombing and machinegunning from aircraft. Numerous villages and dumps are burning. Some prisoners and guns and enormous booty have been captured including two long range guns. Some demoralised Bulgarian elements flung down their arms and fled. Advance continues on the whole front of attack.

War Materials & Railway Trains Captured.

LONDON, September 24.
Last night's Serbian communique says:—Our troops on the 22nd continued to cross the Vardar where they made contact with the enemy. Towards Prilep the Serbians have reached the very steep Masail of Vranskaplouna and at several points are on Gradsko-Prilep road. Enemy continues to burn villages and his own stocks. Nevertheless a great quantity of war material has been captured including several railway trains.

Enemy Evacuates Whole Line.**Allies Line Advanced.**

London, September 23.

A British communique from Salonika says:—As the result of British and Greek attacks and continual heavy pressure in conjunction with the French and Serbian advance, further west, the enemy has evacuated the whole line from Deiran to westward of the Vardar. He set fire to the station at Gostovo Hubova and the dums at Tike-Tatarli. Our airman are bombing and machine-gunning his troops and transport crowding along the road northwards. We are advancing and have reached the line of Kara Ogular-Hamsali one kilometre southwards of Bogdane. Westward of the Vardar we are advancing on Mraenci in touch with the Greeks at Gurneet.

Siberian Front**Japanese Cavalry in Action.****Two Thousand Enemy Prisoners Surrender.**

LONDON, September 23.

The Press Bureau announces on the authority of the Japanese Military Attache that Japanese Cavalry occupied Blagovestchenok and Alexeievsk on September 18th. Two thousand, Austrian and German prisoners surrendered at Kokka on the right bank of the Amur.

Great Britain**THE "INDIA DAY".****Queen Alexandra's Gift.****A Press Tribute.**

London, September 20.

Queen Alexandra has written to Princess Sophia Duleep Singh, wishing her success on the "India Day" and enclosing a contribution of fifty pounds.

The "Daily Telegraph," in an editorial article on "India Day," says:—Abundant tribute has been paid to the gallantry and devotion of Indian soldiers, but the country, as a whole, has hitherto had no opportunity of showing how deep is the debt of gratitude we all feel towards the great dependency. Of India as a whole it is our proud privilege to say that we have found now, and during the last four years, a ready response of loyalty and magnificent, resolute desire to help our Imperial cause, such as forms one of the most brilliant episodes in the long campaign. On a day like this, it is satisfactory to remember that we have not sought our own interests alone in governing India, but we have acknowledged duties incumbent upon those who are trustees for the Indian people. India stands at cross roads. We can look forward to the future without dismay. Naturally, on a day like this, it is our duty and pleasure to show our gratitude for all that India has been able to do to help us in the titanic struggle, but we can go further. Let this day also be an earnest and a pledge of our steady resolution to carry out our tasks and high responsibilities in India, as to ensure alike its present and future welfare.

German Peace Offensive.**League of Nations Prominent.****Scheme of the League Outlined.**

LONDON, September 23.

Newspapers in London do not take the German political crisis seriously. It is pointed out that this is the eighth of such crises in Germany during the war and it is anticipated that the farce will be re-enacted of making a change in the Ministry without weakening the control of the Militarists. The latest move in the peace offensive is indicated in an Amsterdam message stating that great prominence is being given in the German press to the scheme of a League of Nations outlined by the Centrist Deputy Herr Erzberger in a forthcoming book. The draft of the constitution to be prepared and published provides for the establishment of a league immediately Germany, Great Britain, France, the United States, and Russia announce their adhesion. It will have its seat at the Hague where an International Bureau will conduct the business controlled by an administrative council presided over by the Dutch Foreign Minister. The scheme provides that the League will guarantee the territorial possessions of each federal state belonging to the League and the undisturbed possession of colonies, while the state outside, whose government proclaim their neutrality, will be recognised as permanently neutral. All States with colonies in Africa will be perpetually neutral. The scheme provides for obligatory arbitration, reduction of naval and military forces to an agreed standard, recognition of freedom of the seas and the members of the League will renounce the raising of troops in colonies. For a decade after the foundation of the League each state's surplus of raw material will be divided amongst the other members.

LONDON, September 20.

(LATER).—The Cotton dispute has been settled on the terms of the Premier's appeal to submit the trouble to an independent tribunal. Work is being resumed on the 23rd.

The Premier's Health.

LONDON, September 24.

Mr. Lloyd George is staying in the country till complete recovery. He is expected to be at Downing Street next week.

America**Control of Cotton.**

LONDON, September 21.

WASHINGTON.—At a recent Conference of Senators from the cotton states, President Wilson made it clear that he intended to fix the price of this year's cotton crops and control distribution.

National Prohibition.**Measure Approved.**

London, September 24.

Washington.—The House of Representatives has approved a measure making national prohibition effective from July 1st 1919. The Senate has already passed the measure. The House of Representatives rejected the amendment permitting the importation of wines until 1st May. Importation of Wines must therefore cease when the President signs the Bill.

Central Powers**The Political Crisis in Germany.****Centre Party and National Liberals Support Hertling.**

LONDON, September 24.

The German newspapers continue to dwell on the political crisis. It appears however that the Centre Party and national Liberals have decided to support Count Hertling and it is pointed out that a left majority cannot be formed without the centre. The semi official "North German Gazette" indicates the Government's view on the question of parliamentarisation. It says there is no reason to go beyond the present system of Government and that a majority Government would be fatal in conditions prevailing in Germany.

The Spano-German Trouble.**An Arrangement Arrived At.**

LONDON, September 24.

The "Times" learns from San Sebastian (September 19th) that on the personal intervention of the Queen Mother the Germans have offered to hand over seven interned ships and respect Spanish flag at sea provided it is flown from ships exclusively engaged in Spanish trade.

General**Swedish Red Cross Mission.**

LONDON, September 23.

A telegram from Tokio dated the 16th, says.—The Czechs at Irkutsk arrested the Swedish Red Cross Mission on the eve of its departure, on the ground that it has been working in the interests of the Germans and Russians.

Resignation of Helfferich.

LONDON, September 24.

AMSTERDAM.—Von Helfferich's resignation of the post of German representative in Russia has been accepted. It is recalled that Helfferich subsequent to the assassination of Mirbach, went to Moscow and fled from that city after a few days.

Indian Telegrams.**FROM OUR OWN CORRESPONDENTS**

(BY WIRE.)

Simla**Programme of Thursday's Meeting.**

Simla, September 23.

In the course of a speech at the Imperial Legislative Council to-day Sir George Barnes announced that there were now under construction in India and Burma forty four seagoing wooden vessels of over one hundred tons burden each, three being of one thousand tons each and four ranging from five hundred to seven hundred and fifty tons each.

The programme for the next Thursday's meeting includes the passing of the four bills introduced this session and also the introduction by the Commander-in-Chief of a bill to provide that certain persons liable to military service under the Indian Defence Force Act of 1917 should be liable to perform war work.

In order to relieve war pressure upon Indian postal parcels service it has been decided with effect from the 1st November next to reduce the weight carried for two annas from 40 tolas to 20 tolas the rate for parcels above this weight to be four annas for every 40 tolas.

Calcutta**Hookworm Disease.****Bengal Government's Measures.**

CALCUTTA, September 24.

H. E. the Governor of Bengal has addressed a long letter to Mr. Stevens Moore, Chairman, of the Sanitary Board, on hookworm disease in Bengal. In the course of the letter Lord Ronaldshay says: I submit the knowledge which we now possess justifies us in putting forward the following premises; [1] That a very large percentage of the population of Bengal which may be as much as 80 per cent representing a total of approximately 36 million persons is infected with hookworm; [2] that even in the cases of mild infection it is responsible for ill effects such as lowered vitality, anaemia, inertia etc; [3] that the disease can be cured cheaply and effectively but that [4] it can be prevented and consequently extirpated only by rid-ing an infected soil of infection and (5) that this can be brought about only by means of a wide diffusion of knowledge as to the nature and causes of the disease followed by a revolutionary change in the sanitary habits of the people. If the first two of these premises be accepted, as I think they must be, the matter upon which I am seeking your advice as to the procedure to be adopted with a view to giving practical effect to the remedial measure, the theoretical facility of which is predicted in the remaining three.

A Marriage in High Circles.

CALCUTTA, September 24.

The marriage arranged between His Highness the Maharaja of Sikkim and the daughter of Louchchen Shogong, second Cabinet Minister of the Dalai Lama of Tibet, will take place next month. The Maharaja of Sikkim has sent his men to escort the bride from Lhasa to Gangtok.

Accidental Shooting.**A Boatman Killed.**

CALCUTTA, September 24.

A sad shooting accident is reported from Chandpur in Tippera district. It is reported that on Saturday night while Mr. R. Morrison, Manager of Union Jute Company at Chandpur was following a dog, accidentally fell from a jetty and his gun went off. The result of the accident was that the boatman who was sleeping near the place of occurrence was shot and was removed to hospital.

Processes Issued for Melting Sovereigns.

CALCUTTA, September 24.

On an application made to-day on behalf of the Crown, the Second Presidency Magistrate of Calcutta issued processes against two Bengalis under the Defence of India Act for melting sovereigns.

Punjab**Charges in Council Against the Editor of the Observer.****Mr. Thomson Corrects Statements Made.**

LAHORE, September 24.

It will be remembered that during the debate on the Press Act Resolution in the Imperial Legislative Council the Hon'ble Mr. J. F. Thompson is reported to have said in the course of his speech that the Editor and proprietor of the "Observer" were interviewed and that the Editor had the amazing effrontery to offer to turn his paper into a pro-Government organ on condition that his son was given an appointment by the Munitions Board. Mr. Barkat Ali, late Editor of the "Observer" has since contradicted the statement of Mr. Thompson in the course of a letter to the "Tribune" as utterly unfounded. Mr. Thompson has now sent a telegram to the "Tribune" to the following effect:— "Malik Barkat Ali's letter in your issue of September 22nd. Regret passage quoted from my speech in the second paragraph is incorrectly reported. Read proprietor for editor and contract for an appointment."

Burma**Inciting Wharf Coolies.****To Demand Higher Wages.****Sir R. Craddock's Iron Rule.**

RANGOON, September 24.

The case under the Defence of India Act Rules against four men charged with inciting wharf coolies to demand higher wages under threat of striking work thus hindering the loading of ships and the effective prosecution of the war, came before the District Magistrate. A preliminary objection was taken by Counsel for the defence, Messrs J. R. Das and K. B. Bannerjee that the Court had no jurisdiction on the ground that all such cases must be tried by a special tribunal and that commissioners for that purpose had been appointed for the town of Rangoon. The Government Advocate admitted the appointment and was given an adjournment to Friday to consider the point. The sanction of the Local Government had been given to the prosecution.

The Reforms.

The memorial of the Young Men's Buddhist Association on the question of reforms in Burma is published by the "Rangoon Times." The memorial reiterates the desire for the separation of Burma from India but has decided to postpone the demand in view of the Montagu Chelmsford report and the Lieutenant Governor's durbar speech. It is hoped by the memorialists that should the Council of India be retained there may be a small Council of Burma to advise the Secretary of State and also an advisory board of two Burmans to advise the Viceroy on Burmese affairs. The Council of State is objected to. Equal representation on the Legislative Assembly with the Punjab is claimed which means seven members as against the three proposed in the reform scheme. The system of "Minister" administration and transferred subjects is advocated for Burma which should have a provincial legislature of 75 members of whom 50 shall be elected. The grand committee plan is objected to as the Governor should take the responsibility of passing bills into law irrespective of the Legislative Council's wishes, and must not be given any opportunity to make it appear that the Grand Committee of people's representatives took the same views. Special electoral survey committee for Burma of local men with an outsider as chairman is advocated. The finance proposal of 87 per cent be handed to the Government of India is strongly opposed and 5 per cent is suggested as maximum while hameda and capitation taxes which are peculiar to Burma are proposed to be made over to the province. Seven years is suggested as the term for the periodical commission of enquiry so as to quicken the pace toward self-government and an adequate non-official Burman element is urged for Special recruits for the public services should be found locally so that the reforms may not have the effect of replacing one alien bureaucracy by another. The extension of local self-government is welcomed. With these criticisms on the recommendations the Montagu Chelmsford scheme is considered applicable to Burma.

Influenza again in Rangoon.

RANGOON, September 24.

Influenza has broken out again in Rangoon and a number of deaths directly responsible to that cause have been reported, while others under the head of respiratory diseases are attributed to pneumonia. Last month the total deaths in Rangoon were 1167 as compared with 974 in August 1917. Deaths due to plague was only 83 as compared with 164 but deaths under respiratory diseases were 317 as compared with 187 and under all other causes were 560 as compared with 472.

కాంగ్రెసు సంస్కరణములు.

బీసెంటమ్మగారి యువన్యాసము.

బీసెంటమ్మగారు ఆంగ్ల దేశమునకు బోవనందుట.

గత శనివారమునాడు బొంబాయి నగరమున మరాఠీ భాషానువాదములో బీసెంటమ్మగారు "కాంగ్రెసు సంస్కరణము" గూర్చి యొక యువన్యాసము చేసిరి. ఇమ్మదాను ద్వారకావాసుగా నిర్వహింపబడినది.

బీసెంటమ్మగారు

ఈ యువన్యాస ప్రారంభమున, కాంగ్రెసు సభియే, ముఖ్యముగాను ఆమెదీనిని తీర్మానములు చేసి భావమునే వ్యక్తీకరించుచున్నదిగా, యీ రెండు సభలును కలసి కృషిచేయుటకు తగిన కాలవ్యవధి తేరవచ్చుటచే ఆచ్చట చర్చలు విధేయము లుండినవి వానిని గణనచేయ నర సరము లేదనియూ దేశీయి. ఈ రెండు సంఘములను అనుబంధించిన నూత్నములయందు మాత్రమేగాక, ఉపయోగించిన మాటలయందుకూ సామ్యము గానవచ్చుచుండుట ఆశ్చర్యజనకముగ నుండకపోదు. పిమ్మట నీమె యీ రెండు సంఘములను గావించిన తీర్మానములను చదివి, వానికి గల సంబంధమును నిరూపించి, పదునైదువర్షములలో సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము భారతదేశమునకు ప్రసాదితము కావలె నను విషయమున నిది రెండును అంగీకరింపవలసి బలికినది. పదునైదు వర్షములలో హిందూదేశము సామాన్యమున స్వపరిపాలనాసభ్యుల సంవత్సరమున వీరి యుద్దేశము (కరతాళధ్వజము) కేంద్రప్రభుత్వమున నిరంతరమును నుండవలసి, రాష్ట్రములకు మాత్రము కొంచెము స్వాతంత్ర్యము నొసంగి, ఇదియే ఆగష్టు, 20 తేదీ ప్రకటనోద్దేశమని నుడువుట దుర్లభము. ఇంతమాత్రముననే ఆ ప్రకటనోద్దేశము సరిచేరలేదు. ప్రజలు తమ పరమాధి పత్యమును ఆ ప్రకటనముతో నేకీభరించినను, తగిన లబ్ధి కలయు అంతిరములతో మాత్రము ప్రభుత్వమువారితో నేకీభరింపలేదు. ఈ కంట్రాప్టు ప్రజలు అనుసరింపవలసి వచ్చినయెడల ప్రభుత్వము వారు కూడ వానిని అనుసరింపవలసియే యున్నది. బ్రిటిషు మంత్రివర్గము వారి ప్రకటనమును గావించినపుడు, భారతీయు లీపరమాధి పతికి కరించిరేగాని, అందరి నియమముల మాత్ర మంగీకరింపలేదు. ఇది స్వపరిపాలనమునకు ప్రథమాంతరము కాదని నాను వాకొనిరి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములలో నేగాక, భారతప్రభుత్వమునకూడ స్వపరిపాలనా లబ్ధికి ప్రథమాంతరముల నవలంబించి కలసివది వారు వాదించిరి. ఈ విషయములను నియమముల నిదివరకే తెలిపితిమని మేముపర్వ ప్రభుత్వముగ పలికియుండిరి. ఇట్లయ్యెను స్వపరిపాలనమును స్థాపించు నంతమాత్రముననే యీవిషయము అనుసరింపవలెనని అర్థమేనా? అది వాదనముల చెల్లించుటగానా? వారొక విశేష పంచాయితీ, తాలూకా బోర్డును, డిస్ట్రిక్టు బోర్డును నిర్మించవచ్చును. కేంద్ర ప్రభుత్వమునందలియు శాఖలను కాదున్నంత కాలము, యిట్టిమాన్యులు బ్రిటిషు వాదన నిర్వహణ మని తలంపవచ్చునా? కేంద్రప్రభుత్వములో నిరంతరకాధికారము న్నుడి. కాన ఆగష్టు 20-న తేదీ ప్రకటనానుగ్రహముగ వర్తించలేదని ప్రజలు నుడిచిరి. భారతదేశము స్థానిక స్వపరిపాలనముతో ప్రారంభింపవలెనని కొందరు నుడువు టాచార మైనది. గత అయిదువేల వర్షములనుండియు స్వపరిపాలనము గలిగి యున్న జాతివారికి వీరు స్వపరిపాలనను బోధించు బూతుయెండిరాదు? (కరతాళధ్వజము) హిందూదేశమున స్వపరిపాలనమును, స్థానిక స్వపరిపాలనమును కూడ గలవు. భారతదేశమందలి పల్లెలనుండియే ఆంగ్లదేశ మీ వీరిములను తుం కాక్షునుపల్లెలకు గొంపోయినది. అట్టి ఆంగ్లేయు లిచ్చటికివచ్చి, స్థానిక స్వపరిపాలనమును స్థాపించనంటి మని దెలుపుటపోస్యవలదు. (కరతాళధ్వజము)

సహజస్వత్వ సంగీతము

సహజస్వత్వ సంగీతముగూర్చి మాట్లాడుచు, ప్రాణ విత్రిసంగీతమును, పుత్రికావాక్యవిత్రియాలను యొందుట తర్హినవరమున యీమె నుడివెను. ఈ స్వత్వమును ప్రత్యేక కాసన నిర్మాణము వలన మనముగోల్పోతిమి. కాని యీస్వత్వమును మనగోల్పి, దిద్దివర్చుకొనగలము ప్రతివ్యక్తికినిస్వాయ ప్రసాదములచేయునలెనని ప్రజల అభిప్రాయము. సాధారణ సేదస్థునికి స్వాయమునొసంగుచు, రాజకీయకార్యకర్తలను గావించవలెనని కట్టిస్వాయము నొసంగకపోవుట అస్వాయము. ఆంగ్లదేశమునందునలె యిచ్చటి రాజకీయా ముండలేదు. ఇచ్చటి నిరంతరకాధికార ప్రతికూలు రెల్లమును రాజద్రోహులుగ పరిగణించబడుచున్నారు. ఆంగ్లదేశమున

నకు ప్రతికూలుగా మార్చును రాజద్రోహులుగ నెంచబడుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యభిలాష, హత్యలకంటె నెక్కువగా నొకముగ పరిగణించ రాదని నిరంతరకాధికారము నామె కోరినది.

ప్రభుత్వవారి హస్తములయందున్న ప్రస్తుతాధికారమే చాలియుండుటచే, హిందూదేశ రక్షక కాసనము వీరికి చేయుత యొసంగుట నవసరము. ఒకదేశములోనే ప్రజాస్వామ్యమును, నిరంతరమును యేకముగ నుండకలదు.

హిందూదేశపు టార్గెట్ కాలి వృద్ధికి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమువసరము. హిందూదేశపు పరిశ్రమలు ఆభివృద్ధి జేందకుండుటచే, వానిని సంరక్షించుటగత్యము.

ఆశాభంగకరమగు విధానము.

కాంగ్రెసు లీగులు వాంఛించు మాన్యుల కేయక పోయిన యెడల, సంస్కరణ విధానము ఆశాభంగ కరముగ నుండునని యీమె నుడివెను. వారెల్లరును యీవిధాన పంగీకృతము కాదని నుడివెనయెడల, ఆంగ్లదేశము కాంతిసభకు బోయి భారతీయులు కోరవలసి నెల్లయునుగితిమని చెప్పి సాహసించలేదు. మిలవాదులుకూడ, వివేదికమున నూచింపబడిన రీతిని కేంద్ర ప్రభుత్వ నిర్మాణమును ఖండించి యుండిరి.

ఆంగ్లదేశమునకు రాయభారము

ఆంగ్లదేశమునకు కాంగ్రెసు రాయభారము సంభుటకై డెడపటి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. నేను మదరాసు నుండి బయలుదేరువరకు సిమ్లానుండి యెట్టి పరిశ్రమత్వమును గాలేదు. స్వానుపార్జ్యము లేనిదే ఆంగ్లదేశమునకు బయలుదేరుటకు వీలులేదు. స్వానుపార్జ్యము తా సగ బడు నో లేదో యూహించుట కష్టము. ఇది స్వామిమా? మనము గావించు విచక్షణము ఆంగ్లదేశమునకుబోక మనదేశముననే నిలచియుండుట స్వామిమా? భారతీయులలో కొన్ని భేదములున్నవనుట నిజము కాని, యిందుమూలమున మనలో వైకమత్యము లేదని తలంపరాదు. పరిధాన మాత్రముల నెల్లరు సంగీకరించినారు. విఫల విషయములలో మాత్రము అభిప్రాయ భేదములున్నవి. పరిజ్ఞా ఆంగ్లదేశమునకుబోక నిచ్చగించుచున్నారు. కాని, వారా దేశమునకు బోవుట కనేక విరోధములు గల్గింపబడుచున్నవి. నేనుకూడ ఆంగ్లదేశమునకుబోక సునిర్ణయక న్నాను. (కరతాళధ్వజము) స్వానుపార్జ్యము లభించి చివరయెడల ఆ ట్లో బరు, రేవ తే ది ని బ యు లు దేరదను. మన అభిప్రాయము లన్ని వేయబడుచున్నవి ప్రభుత్వము వారు, నైటరు, ఆస్పీషియోమెటు ప్రెస్సు వాని నణచివేయచున్నారు. మాస్సును ఇమాముగారు కూడ నింగ్లాండునకు బోక సిద్ధముగనున్నారు. (కరతాళధ్వజము) తమ విచక్షణముల నాంగ్లప్రజలకు దెలుపుటకు భారతీయులు వెండియుట లేదనియు, యీ కార్యము జరుగకుండగ ప్రభుత్వము వారు నిరోధించుచున్నారనియు బ్రిటిషువా రెంగుకలెను.

అధ్యక్షుకోపన్యాసము.

పిమ్మట జమ్నా దాసు ద్వారకావాసు నాడు లేచి, గత కాంగ్రెసు సభియొక్కయు, అవసరకాంగ్రెసు సభియొక్కయు అధ్యక్షులను భారతదేశ విషయముల నాంగ్లదేశమున దెలుపుటకు పోకుండగ ప్రభుత్వము నారాటంకపరచుట అస్వాయుచని దెలిసిరి. సి.పి. రామస్వామి ఆయ్యగారు రేవ యనున రాజప్రతినిధితో మాట్లాడుటకు సిమ్లానుబోయి యీమె నుడిచే వీరిని ఆట్టోబరు రేవ తేదీని వెవలనిచ్చెనని తోచుచున్నది. ఎవలైనను యీ విధానము బాధ్యతాయత ప్రభుత్వమునకు ప్రథమాంతరమని నుడువునెడల ఆతని అభిప్రాయముతో భారతీయులేకీభరింపవలెను. (కరతాళధ్వజము), కాంగ్రెసు-లీగు నూచవలను దేశమందంతటను వ్యాప్తము గావించుటకు రాజకీయ ప్రతిస్టాపనము లన్నియు కృషిచేయువలెను. ఈ సంస్కరణములు మన కొసంగబడుదనుక, దేశము కాంతి నొందవలెను. తన "ఆశేయును ఫలించు వరకు ముమ్మాటికిని ఆంధ్రోళము చేయుమనే ముందును." బీసెంటమ్మగారు నుండు తముగ నింగ్లాండునకు బోవుగాక యని నీరు పలికిరి: "బొంబాయి క్రానికలు" పత్రిక.

వెలప్రయనుండి మాటలు విలేఖరు డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:—4 గురు తుగుచ్చు నైనికోవ్వోగులు ఒకముల తిరుగుదుండగ ఆకస్మికముగ ఒక బ్రిటిషు సామంతునికలము వారికికలబడెను. తుగుచ్చులు వీరి బారినుండి తప్పించి కొనుటకు చాలప్రయత్నించిరి కాని వీరు బ్రిటిషుసామంతు జక్కిర. రోదంకియు మావైమానికులు కెత్తువులను బొంబులతోను మరి ఫెరరగులతోను చెండాడుచుండిరి. కొంతమంది వైమానికులు 5 తడవల బొంబులకొరకు తిరిగివచ్చిరి. ఒక దిక్కు 1.05 గంటలు గగనమార్గమున నెగురుచుండెను.

మదరాసు కార్యరేషన్ నోటీసు.

రెండవ మున్సిసిపలు డివిజనులో నున్న బహుసన్నతైన సంవైస సమితివాయ శెట్టి వీధి ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువు ప్రకారము ఆక్టోబరు 1 వ తేదీనుండి బండ్లుపోవుటకు వీలులేక మూసివేయబడును. (1822)

వర్క్కుడిపార్లమెంటు } జె. సి. మొలసి,
రెవెన్యూ డిప్యూటీ }
21-9- } ప్రెసి డెంటు.

ఒకవధువు కావలెను.

నరుడు వెలనాటి బ్రాహ్మణ యువకుడు. గొప్ప కుటుంబమునకు చేరినవాడు. పెద్దపరీక్షల నిచ్చినవాడు. ఇతర వివరములను తెలియగోరువారిట్లు ప్రాచునలెను.

వి. శేషగిరిరావు
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము
1, తంబుశెట్టివీధి, బాప్తిటవును, చెన్నపట్టణము

మహారాజా వెంటాటలు

(1912 సం॥ లో స్థాపించబడినది.)
చెన్నపురి రాజధానిలో ముఖ్యమయిన ఇండియన్ హోటలు ఇదియే. నెం. 121 ఆర్మీనానియన్ వీధి, మద్రాసు. (హోటల్ కు ఎదురుగా) (1102)
క్రాంతియు అతిసమీపము గానున్న పట్టణమధ్యమందున్నది. ప్రయాణికులకును విద్యార్థులకును విడిసియుండుటకును భోజనోపాయములకును స్వగృహసౌఖ్యములకునును లేని విగ్నాట్లున్నవి. మిడ్డెలో గదులు ఎత్తెక్కిరీ కిపోపాడుములు ఆసవాదిసౌకర్యములు యున్నవి. గాలి బాగావచ్చును. కాకాదిభోజనము పూట 1-కి రూపు 0-4-0.

ప్రత్యేకమయిన కాకాదిభోజనము, లేక మాంసాదిభోజనము, ఫలహారములు, అనుభవముగల హిందువులవలన తయారు చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనుపద్ధతి ప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యార్థులకు తక్కువ రేట్లు.

ఈ హోటలు బర్మా, సిలీసు, యూరోపు, ఇండియా, కన్జెరాదేశములం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయకుగారి మ్యూసేజి మెంటులో యున్నది. చార్జీలు మలభముగా నుండును.

గనేయారు "మనోరంజన్"

రస, విష, గంధకాయలు యిందు చేర్చియుండలేదు. ఇవి చాలాకాలమునుండి యుండు నెగరోగములను కూడా యాపుమాపును. మందు తినుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. వ్యర్థము. సిరంజి (పిచికార) మున్నగు కఠినవికల్పల పనితేను. ఇంక నెప్పటికిని తిరుగ నెగరోగము తలచూపదు. ఈ అనూపదమునేనించిన ఎలుపు, తెలుపు, పసుపు మొదలగు అంతు (నెగ) రోగములను, మాత్రప్రమంబును, శ్రీల కుసుమ వ్యాధులను తక్షణమే మాపును. 1 డెబ్బి చాలును. నెబ్బి వెల రు 1-12-0 లు మాత్రమే. వి. పి. చార్జీ వేరు. మనోరంజన్ డిపార్, 2ంగోలు, (దక్షిణ ఇండియా.)

అమృతవలి

మనోరంజకమైన నవల.

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలియందు బంగారుకళకలము బొందిన కంచనవల్లి కనకమ్మ విరచితము. దీని వెల 1-4-0.
గ్రంథకర్త నవోదారము. కథ రసవంతము. కారములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు తగినది. చిరునామ:- ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము
1, తంబుశెట్టివీధి, జి. జి. మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

యొదటి యే దాండ్ర మహావనసభలయందలి సభాన సంఘాధ్యక్షులు, సభాధ్యక్షులు, యువన్యాసములు, వారి ప్రతిపదులు, సభా తీర్మానములగులవు. వెల రూపు 1-కి-0. పోస్టేజి నేలు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయము, 1, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

వైద్యులకు ప్రభుగారి ఆశ్రితము.

డాక్టరు నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి ప్రత్యుత్తరము
 మాటాగూ - మెయ్యనర్లు సంస్కరణములపై నిరీక్షల
 డాక్టరు నుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు రోసంగిన భావముతో
 వీరసెంటమ్మగారు "కాంగ్రెసు అధ్యక్షులవలన కాంక్షానుచో
 నేల బహిష్కరముగ తన అంగీకారమును వెలుపలనీ వచ్చె
 నో యూహించుకొనుట నాదు. ఈ సంస్కరణముల నొసం
 గుట అంగీకరించునను, అంగీకరించుట భారతీయమునకు
 కూడ గొప్పవిజయము యని యామె యిదివరకు తెలిపియు
 నుటకు యీ ప్రస్తుతవర్గ సత్ప్రదాక్షిణ్యము గొలుపు
 చున్నది. ఆవిభావముగూర్చి విడి యామె ప్రభుగారి ప్రాయము
 కాదుమిచ్చును; కాని యీ సంస్కరణ ప్రకారము విడుదల
 యామెను అంగీకరించుటకు యీ భావ యామె ఏమి
 లోచనా ఫలితము కాదని తలంప వలెనున్నది. వీరసెంటమ్మ
 గారు స్వయం వ్యక్తికరించిన అభిప్రాయములను ప్రజా వాచకుల
 లో నెఱవేలా మోదించియుండిరి. వా రో యభిప్రాయముల
 నిర్వహిత గావించునన్నది.

కాని యిట్టి అభిప్రాయములు రాజనీతికి లోబడి
 యుండవలెను. మే మిదివర క నేకసార్లు తెలిపియున్నట్లు,
 యీ సంస్కరణములను సంపూర్ణముగ తీరస్కరించిన యెడల
 అధికారులతో నిక నెట్టి సంధినిర్మాణములు నడపుటకు వీలే
 యుండదు. కావున, నిది "అభిప్రాయముగను, అసంపూర్ణ
 దాక్షిణ్యముగను" నుండి, బాధ్యతాయితీ ప్రభుత్వమునకు
 ప్రధమాంతరముగ నుండవలసిన అభిప్రాయమునందునను,
 సంధిగర్హణమున నుపకరించుటకు మూలము వానిని మార్పు
 నొందించు టవలసినను నవనా చెప్పవలసినవచ్చును. ఈ సూచ
 నలు జేయున కంతకును సంతుష్టిగొలుపు నుద్దేశముతో వాని
 యందు సవరణల నుపపాదించితిమి. ఇది తేల్చాల్సివచ్చును. ఈ
 అభిప్రాయమే కాంగ్రెసు, మస్లిము సమితులచే సంగీకృత
 మాయెను. ఈ స్థితికి ప్రతికూలముగ వీచయము లేవియు
 డాక్టరు నుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారి లేఖలో గానరావచ్చును.

ఇక విప్రులవిషయములలో తాము వీరసెంటమ్మగారి
 మిమోరాండముతో నేకీభవించుచుంటిని డాక్టరుగారు తెలిపి
 యున్నారు. ఈ అభిప్రాయములు బొంబాయిలో సమావేశ
 మైన కాంగ్రెసు, మస్లిము సమితుల ఆవరణనభి తీర్మానము
 లలో నిరీక్షింపబడినవి. కావున నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు కాం
 గ్రెసు సభవారి యుద్దేశమునకు విరుద్ధముగ వర్తింపలేదని స్పష్ట
 మగుచున్నది. ఇట్టి స్థితిగతులలో వీరసెంటమ్మగారు వీరితో
 నేకీభవించనని యింటిమీదికికి అందుకుట కలిసిజేమి?

పూజనీయులగు డాక్టరుగారిలో వీరసెంటమ్మగారి నేకీభ
 వించుటకున్నచు, ప్రతిరాష్ట్రము నందలి ప్రజాభిప్రాయములు
 వీరి అభిప్రాయముల నామోదించుచున్నవని మే మెఱుంగుదు
 ము. డాక్టరు నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి విధానము మా కంగీకృతము
 కాదని నుడువునవచ్చును, "ప్రధమాంతరముగ" నుండు సవరణల
 నిందులో జేయరాదని వారి యభిప్రాయముకాదు. ఇందుల
 కవసరముగ నూచనలు వీరసెంటమ్మగారి మిమోరాండము
 లోనే యున్నవి. వీనిని డాక్టరుగారు నామోదించియున్నారు.

ఈ విధాన సంగీకృతము గాదనియు, తీరస్కరించుట
 కర్తవ్యమియు నే తెలిపిన అభిప్రాయము విండనమునకు పాత్ర
 మైనదని డాక్టరు నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు వదిలియుండిరి. ఈ
 విధముగనే యీ విధానము అంగీకరింపబడుటకు హిం
 దూదేశ సంగీకరించుటకు కూడ అవకాశము వీరసెంటమ్మ
 గారి అభిప్రాయము కూడ తీవ్ర విమర్శన పాలయ్యెను. ఇప్పు
 డే వాక్యములను వీరసెంటమ్మగారు సుదల వెలుపునని నేను
 విశ్వసించును. ఈవధికి "మున్నువన్నటుల" అంగీకృతముగదని
 అమె అభిప్రాయము. ఇప్పుడుమాడ ఈ అభిప్రాయమునే
 అమె గలిగియున్నదని మేము తలంచెదము. ఈ అభిప్రాయము
 కాంగ్రెసు తీర్మానములకు ప్రతికూలముగనుండి, యామె
 కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులవరకు భంగము కలిగించునని తలంప
 వలెనున్నది.

సంస్కరణములు "అభిప్రాయముగను అసంపూర్ణ
 దాక్షిణ్యముగను" నుండుటచే "అవి బాధ్యతాయితీ ప్రభుత్వ
 మునకు వాస్తవంతరముగ నుండుటకై యాక్రంది సవరణ
 లత్యవసరముల"ని కాంగ్రెసు తీర్మానము వాగొనవచ్చును.
 వీరి అభిప్రాయమేమి? ఈవిధానమున్నట్లు సంగీకృతము
 కావలసినదియు అది బాధ్యతాయితీ ప్రభుత్వమునకు ప్రధమాం
 తరముగ నుపకరించుటకు అందు అనేకసవరణ లవసరమనియు

దీనిభావము. డాక్టరు నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి అభిప్రాయమునే
 తలపించివారు. ఇట్టివిశ్లేషణలలో, ప్రసక్తికృతులకు పరిమితము
 అవసరము. ప్రతికూలభావమును వీరసెంటమ్మగారిందుకు వెల్ల
 డించినో తెలియజేయును.

ఇంతేగాక, డాక్టరుగారి అభిప్రాయమును ప్రతిప్రజా
 తేమాభిలాషియు ఆమోదించవలసినదే! ఏలనన, సామాన్య
 జాననసభలో రాజప్రతినిధి చెప్పిన వాక్యముల కదియే తగిన
 ప్రత్యుత్తరము. ఈ వధికి "బాధ్యతాయితీ ప్రభుత్వమునకు
 వాస్తవంతరముగ నుండుటకై" కాంగ్రెసు సభ యున్నట్టియు
 సమితియు అందు ప్రధానములగు మార్పులను తీరమొందగా,
 వీరినెల్ల రాజప్రతినిధి తృణీకరించి, "మేము పురోగమిత్వకొంత
 వరకు కృషిచేసితిమి. ఇక ముందునకు పోవుటకు మా నియ
 నము లంగీకరింపవు" అని తెలిపియుండెను.

"మీరేమి చెప్పినను, ఏమిచేసినను, మే ముండుగ గలిగి
 నంత విగతు ప్రసాదించితిమి. మా నూచనలు మీరు కోరిన
 కిరీతి మార్చుకొందరా?" అని యామాటలు కట్టెను. ఇట్టివాక్యము
 మన కళ్లముల బడినపుడు, ఆత్మగౌరవము గల భారతీయుడు
 నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు నుడివనటలు గాక, మరెట్టియే ధర్మమున
 ప్రత్యుత్తర మొసంగును? "పరిస్థితుల కనుకూలముగను,
 మా యిష్టానుసారముగను యీ విధానమున మార్పులు గావించు
 చుటకు మీ రంగీకరింపనియెడల ఆవిధానమును మేముంగీక
 రింపవనియే వెలుపలవలసియున్నది. ఇదివర క నేక విషయముల
 యందుననే వీరినికూడ ముగియవలసినదే మాపై జేయవ
 చ్చును. కాని మేము దానికి అంగీకారమును మార్చి మొంగుము.
 ప్రతి పాతికేకాతికీ, స్వయంస్థమును మాత్రము నవస్థాపనజేయ
 చలయునని మీరు కోరుచుండియు మా కీనియమాన సారముగ
 నించుకేరియు స్వత్యముల ప్రసాదించలేదని ప్రపంచమున కంత
 కును తెలియునటులయెలుకాల్సి ప్రకటించెదము. మీరయ్యుధము
 చేసి, సమర్థింపబారిన మాత్రములకై మానునవచ్చు! ధనసహ
 యమును లడయచున్నను, అవి మాత్రేమమానకై! అన్వయింప
 బడవచ్చును." అని యాతడు వచించును.

ఈ రాజప్రతినిధి వాక్యములకు తగిన ప్రత్యుత్తరమును
 డాక్టరు నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు రోసంగిన, కాంగ్రెసు-మస్లిము
 సమితులసహజేతు కాక పూర్వమే రాజప్రతినిధి యావాక్య
 ములబలికి యుండినయెడల, యీ ప్రతినిధిసభలు నుబ్రహ్మ
 ణ్యయ్యగారితో నేకీభవించి తీర్మాన మొనర్చునని నిశ్చయముగ
 చెప్పవచ్చును. ఇట్టి భారత రాజనీతిజ్ఞుని అభిప్రాయముతో
 నేకీభవించక పోవుటచే రాజప్రతినిధి వాక్యములకు ప్రతిఫల
 టించు నవకాశము సోగోకొనుచుంటి ట్లునని ఆమెగ్రహింప
 చాలకపోయినది. - "అచ్యుతబాబు పులిక"

మదరాసు అందుసదరక్షమరాష్ట్ర రైల్వే కంపెని, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
 నోటీసు

ప్రస్తుతపు రైల్వే ట్రైములవేలింపునకు యీ
 క్రొందిమాన్యులు చేయబడును. అవి 1918 సం॥
 అక్టోబరు 15 వ తేదీ నుండి అమలులోనికి
 వచ్చును.

బ్రాడు గేజి.

(1) మదరాసునుండి కలకత్తాకు వెడల మె
 యిలుకై ట్రైమును బాల్తరునకు యిదివరలో వలె
 12-30 గంటలకు గాక 13 గంటలకు పోవును.
 పొన్నేరి, నుల్లూరుపేట, వేలపాలెము స్టేషనుల
 యొద్ద ఆగును.

కలకత్తా నుండి బయలుదేరు మెయిలుకై
 ట్రైములకు యిప్పటి వలె 11 గంటలకు
 గాక 11-15 గంటలకు వచ్చును. నుల్లూరుపేట,
 వేలపాలెము స్టేషనులలో ఆగును. మధ్య స్టేషను
 లలో రెండు మెయిలు ట్రైముల రాకపోకల
 ట్రైములను కొంచెముగా మార్చబడినవి. పూర్తి
 అయిన వివరములను తెలియగోరువారు స్టేషను
 మాన్యుల లేదా వ్రాసికొనవలయును.

(2) 18-51 గంటలకు చాళిపేట స్టేషను
 యొద్ద గూడూరునకు బయలుదేరు 3 ఫ తరగతి

ప్రయాణికుల గొం పోపు గుడ్డు ట్రైమునును,
 1-35 గంటలకు గూడూరుయొద్ద చాళిపేటకు
 బయలుదేరు మూడవతరగతి ప్రయాణికుల గొం
 పోపు గుడ్డు ట్రైమునును, రద్దు చేయబడును.

(3) 6-25 గంటలకు రాయపురముయొద్ద
 బయలుదేరి పొన్నేరివరకుపోవు లోకలు ట్రైమును
 గున్నడిపూండిదాక కూడ పోయి 7-55 గం
 లకు చేరును. ఈ ట్రైమును గున్నడిపూండియొద్ద
 8-10 గంటలకు బయలుదేరి రాయపురము
 9-30 గంటలకు చేరును.

మీటరు గేజి

(4) గుంటకల్లు నుండి బెంగళూరు పోవు
 మెయిలు ట్రైమును గుంటకల్లుయొద్ద 21-30 గం
 లకు బయలుదేరి యిప్పటివలె 9 గంటలకుగాక
 9-15 గంటలకు బెంగళూరు చేరును. ధర్మవరము
 బెంగళూరుమధ్య స్టేషనులలో ట్రైముల రాక
 పోకల ట్రైములలో కొంచెము మార్పులు గావించ
 బడినవి.

(5) బెంగళూరునుండి గుంటకల్లునకు వచ్చు
 మెయిలు ట్రైమునునకు మధ్య స్టేషనులలో రాక
 పోకల ట్రైములలో కొంచెము మార్పులు గావించబడి
 నవి. గాని బెంగళూరుయొద్ద బయలుదేరు ట్రైము
 నందును, గుంటకల్లుచేరు ట్రైము నందును ఏమియు
 మార్పులు గావించబడలేదు.

(6) ఇప్పుడు 9-25 గంటలకు బెంగళూరు
 యొద్ద బయలుదేరు మి క్నెడు ట్రైమును యికముందు
 9-50 గంటలకు బయలుదేరి ఎప్పటివలెనే
 1-40 గంటలకు గుంటకల్లు చేరును. గుంటకల్లు
 యొద్ద 3-10 గంటలకు బయలుదేరు మి క్నెడు
 ట్రైమును 3-30 గంటలకు బయలుదేరి 18-5 గం
 లకు మారుగా 18-45 గంటలకు బెంగళూరు
 సిటీ చేరును.

(7) 21-10 గంటలకు గుంటకల్లునుండి హు
 బ్లికి బయలుదేరు మి క్నెడు ట్రైమును 21-30 గం
 లకు బయలుదేరి యిప్పటివలె 8-32 గంటలకు
 గాక 8-45 గంటలకు హుబ్లి చేరును.

(8) 7-40 గంటలకు హుబ్లియొద్ద బయలు
 దేరి గడగునకు బయలుదేరు మి క్నెడు ట్రైమును
 యిప్పటివలె 10-30 గంటలకు గాక 10 గంటలకు
 గడగుచేరును.

(9) 8-0 గంటలకు గూడూరునుండి కాట్వా
 డికి బయలుదేరు మి క్నెడు ట్రైమును 8-10 గం
 లకు బయలుదేరి యిప్పటి ట్రైమునకే కాట్వాడి
 చేరును.

ప్రోరల్ ఆయిల్

పుష్కములలో తయారుచేయబడిన మిగుల
 శ్రేష్టమైన తలనూనె నుమారు 25 సంవత్సరములుగ
 ప్రసిద్ధి చెందియున్నది. ఈ నూనె అధిక నూనాసగల
 దియు, తలకు చల్లదన మిచ్చును. ప్రేడు మార్కు
 పుష్కార్ ఖరీదు బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయ.

కెనారాయను హేరాయిలు

తలలో వెండ్రుకలులేని జాగాలందు రోజు
 చదునునుండియుండల ధారాళముగా నల్లని వెండ్రు
 కలు మొలచును. ఖరీదు సీసా 1-కి 1 రూపాయ.

క్యారో బ్యాలిక్ టూత్ పౌడరు

(308) టిన్ను 1-కి 8 అణాలు.

ఇదియు గాక సకలవిధమైన వ్యాధులకు మందు
 లున్ను, మంచి వాసనలుగల అద్భుత వర్గ రాయి
 ఉన్నవి. కేట్లాగునకు వ్రాసి తెప్పించుకో నవచ్చును.

**Bengal Chemical & Pharmaceutical
 Works Ltd,**

**91, Upper Circular Road,
 CALCUTTA.**

Tele Address: - **Rasayan.**

Local Agents

P. Rangiah Chetty & Sons Madras.
Indian Industrial Co., "
M. R. Chandra & Co., "
Madras Swadeshi Stores "

Printed and Published by K. Nageswara Rao, at the Andhra Patrika Press, 7, Thambu Chetty Street, George Town, MADRAS.